Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL P.C.R.

Anul XXXV Nr. 6848 | Vineri 31 decembrie 1965 | 8 PAGINI — 30 BANI

Cititorilor ziarului nostru, viață lungă, sănătate, fericire, calde urări de succes în noul an

„SCÎNTEIA"

TUDOR ARGHEZI

LA MULȚI ANI, POPORULE AL MIORIȚEI!

În ultimul moment al anului s-a făcut în Marea Adunare Națională bilanțul celor 12 luni trecute. E cel mai bogat în realizări din toate timpurile parcurse, o mare avuție realizată, românește, fără surle și tobe, în munca națională. Toate prevederile tehnic stabilite cu linia și compasul au fost întrecute. S-a vorbit puțin și s-a lucrat enorm. Factorii răspunzători tac și strîng mîna cu simplicitate.

Strădania întregului popor a fost împlinită tot cu surîsul simplicității, cîntînd și dansînd. În hora mare încinsă pe sfîntul pămînt al țării au intrat să joace de brîu ogoarele, satele și orașele. Dar laolaltă cu ele — și vioara și naiul s-au întrecut cu șuierul sirenelor întîlnite. Au jucat cu ele ca niciodată și mașinile prin insuflarea spiritului de însuflețire. La un popor inteligent și dăruit cu haruri deosebite, sînt și mașinile, uzinele și uneltele inteligente și simțitoare.

Cîteva inițiative originale românești în sînul universal dar îngrădit al Planetei s-au perindat rînd pe rînd cu mare răsunet și succese neașteptate.

Am fost întrebat prin străinătăți, în anii din urmă, ce însemnează o republică populară. Anul 1965 a răspuns din Carpați, francamente : Republica Socialistă România.

Pe viitor nu se va mai pune nici o întrebare, nici la Viena, nici la Paris, nici la Geneva. Sensul a fost înțeles și în atitudinea uneori stînjenită, de politețe, pălăria sau jobenul mă vor saluta, dacă nu cu o vădită simpatie, cu aprobare și respect.

Poporule al Mioriței, la mulți ani, la multe veacuri, să trăiești ! De puterile sufletului tău, ale minții și brațelor tale, n-am nici o grije. Ești un neam al biruinței...

Paginile II-III

ANCHETA „SCÎNTEII"

Printre cei 19 000 000 de autori ai „CRONICII OPTIMISMULUI"

Am dori să preluăm și să continuăm, în această anchetă, cronica începută cu ani în urmă de G. Călinescu, numită atît de semnificativ și simbolic „Cronica optimistului". Ce este o cronică ? Oglinda scrisă a unei epoci. Epoca noastră socialistă, de strălucită afirmare a poporului român în civilizația și cultura contemporană, își scrie cronica — o minunată cronică a optimismului — prin 19 000 000 de autori. Ei sînt creatorii civilizației socialiste, oameni care au legat, în chip nemijlocit, viitorul patriei de viitorul lor, făcînd din prezent pîrghia esențială care modifică peisajul țării și peisajul vieții fiecăruia. Cronica muncii și a creației acestor oameni e scrisă cu fapte. Ne-a fost greu să alegem dintre ele și mai greu ne-a fost să le ierarhizăm într-un fel. Am preferat să smulgem cîteva file din această cronică, scrisă de cititori. Sînt file care surprind culoarea, temperatura și sensurile unui măreț sentiment : încrederea în viitor.

Străveche și tînără țară

Ion LĂNCRĂNJAN

Iubirile sînt ca stelele, se înalță sau se prăbușesc în gol, arzînd, pulverizîndu-se. Sau rămîn neclintite pe boltă, sus, în înalturi, ori jos, în adîncuri, în neștiutele ape ale sufletului. Și pot să fie multe, într-o viață de om. Dintre toate, însă, oricît ar fi ele de învăpăiate și de tari, singura și cea mai înaltă rămîne iubirea Bălcescului, iubirea, mai presus de orice, a țării și a poporului — „dragostea dintîi și de pe urmă", cum îndrăzneam să-i spun cîndva — dragostea care te duce de mînă, cînd ești mic, dragostea de cerul sub care ai crescut, de munții lîngă care trăiești, dragostea aceasta adîncă și mare, care ne-a ținut în picioare în anii cei mai grei, ducîndu-ne din val în val, pînă în ziua de azi. Patriotismul nostru, dragostea aceasta a noastră, tare cum e temelia Carpaților și mlădioasă cum e iarba din poieni în luna sînzienelor — n-au fost atinse niciodată de porniri tenebroase, de dorințe nesăbuite de cuceriri și de cotropiri. Am fost un popor de păstori și de plugari, pînă mai ieri. Și ne-am apărat întotdeauna „sărăcia și nevoile și neamul". Ființa ne-am apărat-o cu îndărătnicie. Și iată că acum am devenit un popor de muncitori, de țărani și de intelectuali, stăpîni pe o țară nouă și înfloritoare, tînără cum n-a mai fost ea niciodată.

Țara mea pășește înainte cu fruntea sus. Munca, lupta, izbînzile ei au ridicat pe noi culmi tradițiile străvechi ale acestor pămînturi, ale țării acesteia bogată și frumoasă în fapte și în oameni, cu un trecut glorios și măreț și cu un viitor strălucit, cum i l-au dorit toți fiii săi, de demult, de la începuturi. Parafrazîndu-l pe neuitatul Sadoveanu, aș spune că vîrsta de azi a țării noastre nici nu e o vîrstă: aceasta e nemurire. E veșnicie. E ziua noastră de astăzi și de mîine. E viitorul tot, adunat laolaltă, împreună cu trecutul, într-un strop de timp, sub arcada porții care s-a deschis aici, a porții căreia bătrînul din Hobița — Brîncuși — i-a zis „a sărutului", a unei fericiri neștiute dar presimțite, apropiate cum e apropiată lumina de învălătucelile întunericului dinaintea zorilor.

Tinerețea e frumoasă și-i adevărată, în tot ce are ea mai viu, cînd e poleită cu osteneala sfîntă a muncii, cînd poartă pe frunte pojghița strălucitoare a dăruirii, cînd îi pîlpîie în priviri lumina izbînzilor. Și dacă țara mea de astăzi e frumoasă cum n-a fost ea niciodată, nu e numai pentru că e tînără, ci pentru că are în priviri aceste învăpăieri — ale izbînzilor — pentru că brațele ei tari și mlădioase sînt arse de soarele muncii, pentru că fruntea ei înaltă și semeață e luminată de învățătura partidului, pentru că pe fața ei și în ochii săi stă întipărită încrederea. Pentru că ea e animată de dorința nestrămutată de a munci și de a lupta, alături de celelalte țări ale lumii, pentru realizarea celor mai înalte țeluri ale omenirii, pentru socialism, pentru progres social, pentru pace și pentru fericire, pentru o pace adevărată și pentru o fericire tot atît de adevărată, realizată prin domnia muncii și a dreptății sociale, a dreptății care a încununat fruntea patriei noastre cu însemnele ei de foc și de aur.

Pe sub Poarta Sărutului nu se trece oricum, în viață. Și iată că noi trecem acum pe sub această poartă, pe sub arcul acesta simplu și măreț. Și nu trecem oricum, ci așa cum se cuvine, cu fruntea sus, cu tot ce avem bun și de preț în brațe, cu tot ce-i al nostru. Și zările care ni se deschid în față sînt de necuprins, dar sînt ale noastre și ele, așa cum a fost și cum va fi în veci, a noastră „dragostea dintîi și de pe urmă", dragostea fierbinte de țară.

Desen de Constantin PILIUȚĂ

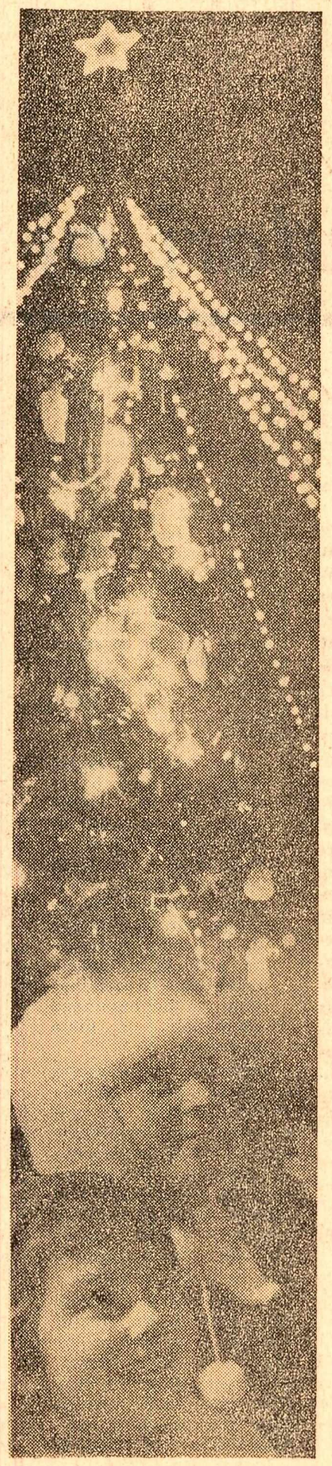

Horia LOVINESCU

TIMPUL LUCREAZĂ PENTRU NOI

Locuțiunile cele mai banale, mai uzuale în legătură cu timpul mi se par fascinante. Există de pildă un termen folosit atît de curent încît nimeni nu-i mai observă plasticitatea. E drept că se aplică mai cu seamă la procesele de producție și că are o semnificație tehnică foarte precisă. Se spune că în cutare operație există un „timp mort" sau „timpi morți". Adică, din lipsă de organizare și inițiativă, munca stopează pe o durată mai mult sau mai puțin lungă, mai mult sau mai puțin repetată. Frecvența exagerată a timpului „mort" poate compromite însuși procesul respectiv de producție, îl vlăguiește și îl ucide. Ceea ce mă fascinează în această expresie, pe care n-au găsit-o literații ci practica, este magnifica, shakespeareana ei vigoare plastică. Cadavrul timpului — pe care-l văd parcă aevea întins în raclă — mă îngheață.

A „omori timpul", „a pierde timpul", „a cîștiga timpul", „a lăsa să treacă timpul", „a gusta clipa", „a înfrunta timpul", a te plînge că un timp lung a trecut ca o „clipă", sau că o clipă e lungă cît... un veac, o zi de post etc., înseamnă de fapt a recunoaște în reacții aproape reflexe de limbaj, importanța misterioasă și capitală a timpului în viața oamenilor.

Și cum experiența timpului o facem cu toții de cînd e lumea, s-ar putea spune că aceasta este o chestiune individuală a insului.

Iată însă, practica construirii socialismului îmi arată că timpul poate fi privit și altfel decît ca o chestiune individuală cu soluții întîmplătoare, imprecise. Cred în adevăr, se poate afirma că socialismul modifică și organizează în mare măsură relațiile colectivității (și implicit ale omului) cu timpul. Cu Chronos, devoratorul, se poate pertracta.

Era firesc ca bătălia organizată cu timpul, care se exprimă în marile planuri economice ce stau la baza construirii socialiste, să aibă inevitabile repercusiuni pe plan moral, modelînd în adîncime noua ființă umană spre care rîvnește orînduirea noastră ca spre un țel suprem. Faptul că vechea atitudine, în genere indiferentă a colectivității față de marea curgere, e treptat înlocuită printr-o atitudine activă și lucidă, dovedește o remarcabilă mutație în psihologia maselor.

Pentru întreprinderi întregi „a depăși planul" nu înseamnă o simplă lozincă, ci o luptă grea, dar însoțită și de satisfacțiile pe care le implică orice luptă cu timpul. Îl urîm cînd ne scapă printre degete, dar îl iubim atunci cînd, saturat de activitatea noastră, devenit aproape dens, material, îl putem îmbrățișa.

Conștiința saltului istoric pe care îl realizăm printr-o enormă acumulare de fapte, salt atît de violent încît ai uneori senzația lui materială (ca și cum dintr-un tren expres ai privi fuga stîlpilor de telegraf) hrănește conștiința tot mai dezvoltată a personalității, a prezenței și locului nostru în lumea contemporană. Ne face tot mai vii.

M-am născut în orășelul moldovenesc pe care Sadoveanu îl numea într-un roman „locul unde nu s-a întîmplat nimic". Existau într-adevăr odinioară pe harta țării anumite locuri unde se căscau parcă niște sincope în timp. Veneau iernile, se veștejeau verile, se pe-

(Continuare în pag. a VII-a)

Pagina a VII-a

Ședința Comisiei de organizare pentru pregătirea Congresului de înființare a Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole

ȘEDINȚA DE CONSTITUIRE A CONSILIULUI NAȚIONAL AL CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

Pagina a V-a

ANCHETA INTERNAȚIONALĂ A „SCÎNTEII"

Ce gîndiți despre: PERSPECTIVELE ZILEI DE MÎINE A UMANITĂȚII

Răspund: JOHN BERNAL, ANDRÉ MAUROIS, FRIEDRICH DÜRRENMATT, CESARE ZAVATTINI, JANUSZ GROSZKOWSKI, ȚOI ÎN SĂK, MIHAIL ȘOLOHOV, KODÁLY ZOLTAN, FREDERICK SEITZ

OPTIMISMUL E UN SENTIMENT SOCIAL?

Am dori să preluăm și să continuăm, în această anchetă, cronica începută cu ani în urmă de G. Călinescu, numită atît de semnificativ și simbolic „Cronica optimistului". Ce este o cronică? Oglinda scrisă a unei epoci. Epoca noastră socialistă, de strălucită afirmare a poporului român în civilizația și cultura contemporană, își scrie cronica — o minunată cronică a optimismului — prin 19 000 000 de autori. Ei sînt creatorii civilizației socialiste, oameni care au legat, în chip nemijlocit, viitorul patriei de viitorul lor, făcînd din prezent pîrghia esențială care modifică peisajul țării și peisajul vieții fiecăruia. Cronica muncii și a creației acestor oameni e scrisă cu fapte. Ne-a fost greu să alegem dintre ele și mai greu ne-a fost să le ierarhizăm într-un fel. Am preferat să smulgem cîteva file din această cronică, scrisă de cititori. Sînt file care surprind culoarea, temperatura și sensurile unui măreț sentiment: încrederea în viitor.

ANCHETA „SCÎNTEII"

Printre cei 19 000 000 de autori ai „CRONICII

ÎNCEPE CĂLĂTORIA SPRE ȚĂRMUL VISAT...

„Țărmul" e sala festivă a Sfatului popular „30 Decembrie". De fapt, pînzele au fost ridicate de doi tineri care se țin de mînă strîns, poate cam stîngaci.

— Emoționați?

Răspunsul e de prisos. Emoțiile se văd, se simt, plutesc în aer, vibrează în vocea caldă a ofițerului stării civile.

— Cetățene **Alexandru ALECU**, cetățeană **Aurica DUMITRACHE**, vă declar căsătoriți. Familia Alecu, vă doresc fericire.

Fotografii, îmbrățișări, flori.

— Ce vă doriți în viitorii ani?

— Un fecior! Dar asta ca... plan minimal — precizează tînărul. Și cu ochi zîmbitori: **Ne propunem să fim fericiți!**

Este clipa cînd marile noțiuni au exacta lor acoperire în aur. O spun fețele, o spun mîinile celor doi.

— Ce înseamnă pentru dumneavoastră fericire?

— Nu mă pricep să dau definiții. Fiecare înțelege fericirea în felul lui.

— Aveți dreptate, dar să găsim un numitor comun...

— Vrem să fim respectați ca o familie trainică, ne-am gîndit bine la acest pas. Nu mai sîntem doi inși, ci o familie, adică un nucleu temeinic al societății noastre.

Capul familiei dă cuvîntul tinerei sale soții. Vorbește tinerețea acestei fete, cu toată temperatura bucuriei:

— E un noroc că ne-am găsit. Vom continua să urmăm studiile la liceul seral, apoi...

— Ce înțelegeți prin noroc?

— Nu ne referim la ziua de mîine, ci numai la noi.

— Norocul e cum și-l face omul! precizează cu seriozitate fata. Depinde de noi înșine dacă o să avem noroc.

Cuvintele au fermitatea unei angajări. De fapt, norocul acestei familii este legat de marile realități și perspective ale societății noastre, care asigură omului un cadru generos de ancorare în viață și în viitor. S-au gîndit bine? Pînă unde sondează privirea lor? Echipajul s-a constituit, zarea e limpede, acele busolei arată țărmul strălucitor.

— Vă urăm vînt bun.

El, electrician la I. T. B., ea, dactilografă, pornesc împreună la drum. O nouă familie coboară treptele sfatului popular. Încă o călătorie începe. Toate călătoriile încep cu imaginea vie, tulburătoare a țărmului visat, toate călătoriile au o țintă. Ținta celor doi tineri e fericirea, spre care tind împreună cu alte milioane și milioane de oameni, viața lor se înscrie pe același itinerar cunoscut și generos al întregii țări, navigînd spre viitor cu toate pînzele sus.

„SÎNT UN SOL AL DEMNITĂȚII POPORULUI"

Înalt, blond, de 30 de ani, cu trăsături delicate, predispus să lucreze mai degrabă la șevalet sau să mînuiască arcușul. **Ștefan FRAITAG**, comandantul navei „Victoria". S-a întors la Constanța, dintr-o călătorie făcută în Oceanul Atlantic. Soția îl așteaptă în port.

— Bun venit în patrie! Sînteți bucuros?

— Pentru marinari, întoarcerea acasă este cea mai mare bucurie.

— Personal, cum vedeți optimismul, ca un cer senin?

— Sentimentul e mai complicat, mai profund. Acum cîțiva ani, nava noastră a fost prinsă de un ciclon în mijlocul Atlanticului. Zile și nopți în șir am luptat cu valurile. Erau momente cînd nu știam dacă vom mai scăpa sau nu. Atunci am simțit pentru prima oară neliniștea... Trecînd prin Pacific, m-am îmbolnăvit, iar drumul spre țară avea să dureze 24 de zile. Știți ce înseamnă 576 de ore spre casă?... Ca să mă salvez a trebuit să stau 576 de ore cu pungi de gheață pe abdomen. După operație, am vrut să plec din marină. Am vrut e un fel de a spune. Era prea tîrziu. M-au tras înapoi, în valuri, oamenii și marea. Nu mă puteam despărți de echipajul care, timp de 24 de zile, veghease la căpătîiul meu și care ar fi făcut orice ca să mă știe în afara oricărui pericol. Știți ce înseamnă să te legi de oameni? Marea e uneori furioasă, amenință și lovește. Viața are și ea talazurile ei. Am toate motivele să le iubesc pe amîndouă.

— Cum ați depășit momentele de criză?

— Prin solidaritatea celor din jur. E o valoare a societății noastre. Important mi se pare tocmai acest sentiment care mi-a rămas și care s-a întregit ulterior. Nu spasmele, durerile sau orele de nesomn le mai țin minte, ci grija nostromului de a-mi așeza perna sub cap, plăcerea timonierului de a citi cu glas tare o carte, gestul bucătarului de a trece chiar și peste autoritatea medicului, aducîndu-mi un lucru plăcut, veghea caldă a celor din jur. Această solidaritate colectivă a fost în jurul meu un fel de...

— fierbinte climat moral...

— Exact! O solidaritate morală de tip socialist în stare să mă tonifice, să mă țină treaz și responsabil. Dacă stau și mă gîndesc bine, nu știu să-mi fi trecut vreodată prin minte cu seriozitate ideea morții...

Mi se părea că într-un fel, acolo se reproducea climatul moral al țării.

— Oamenii s-au purtat ca niște tovarăși, gestul lor e firesc. Mai desprindeți și o altă semnificație?

— Da. În largul oceanului vasul nostru nu este o insulă singuratică, rătăcită, ci o mică societate, o particică din țară. Reprezentăm țara și e o mîndrie s-o reprezinți.

— Ce satisfacții vă aduce acest sentiment de sol?

— Surpriza este să constați că patria te precede, că o întîlnești în cele mai îndepărtate colțuri de lume, unde s-a făcut cunoscută. Instalații de foraj sau tractoare, linii tehnologice complete sau mobilă, produse „made in Romania" au dus și duc pînă departe numele țării, rodul muncii și al realizărilor noastre. Aceasta îți dă un sentiment de plinătate și bucurie...

— Cu ce le-ați putea compara?

— La începutul vieții mele de marinar, navigam în Oceanul Pacific, în apropierea strîmtorii Sunda, la sud de Ecuator. Acolo noaptea se întîmplă un fenomen ciudat. Oglinda apei se luminează brusc, devine albă și densă. Este așa-zisa mare de lapte. Stelele cad în apă, atrase parcă de un magnet uriaș. Tot așa ne luminează și acest sentiment. Imaginea e copleșitoare, nu se poate uita...

— În ultimii ani, la biografia dumneavoastră s-au mai adăugat și alte evenimente?

— A, în privința asta am toate motivele să fiu multumit! Am devenit tată. Simbolic, la biografia mea s-au adăugat două vieți (o fetită și un băiat). Sînt comandant de navă și, recent, am fost primit în partid. Trei evenimente esențiale!

— Ce vă propuneți pentru următorii cinci ani?

— Să înconjur pămîntul încă de cinci ori! O dată cu mărfurile — dovada avîntului nostru economic — noi ducem pe meleaguri îndepărtate demnitatea națională, sentimentul de mîndrie că sîntem ambasadorii României socialiste. Ducem cu noi, totodată, dorința de pace și colaborare pașnică a poporului nostru, exprimată în inițiativele unanim apreciate pe plan internațional.

PRESTIGIUL SOCIAL AL INTELIGENȚEI

Rampa de lansare a tuturor visurilor e patria. Aici se făuresc instrumentele materiale ale gîndului îndrăzneț, aripile cu care zburăm spre viitor. Cum vor arăta aceste aripi? Cît de puternice au fost aripile care ne-au purtat pînă acum? Întrebările trebuie adresate tehnicii și științelor tehnice. Dar răspunsul, ne spune **acad. Aurel AVRAMESCU**, presupune examinarea cîtorva premise.

— Care sînt aceste premise?

— Sînt premisele de ordin social, care stau la baza optimismului omului de știință. Țara noastră cunoaște o înflorire fără precedent, pe toate planurile. Dezvoltarea accelerată a industriei, modernizarea agriculturii, creșterea complexă a învățămîntului și culturii au pus în stare de efervescență forțele și capacitățile creatoare ale poporului român, orientîndu-le, prin hotărîrile partidului, prin planurile de stat, către un țel istoric înalt. Facem o civilizație nouă, o facem pentru noi, de la muncitor pînă la savant, resimțim bucuria și răspunderea comună. Practic, omul de știință trăiește azi într-un climat de afirmare și de creație care este al întregului popor. Aici stă însăși esența optimismului care ne animă.

— Ceea ce înseamnă, dacă vă înțelegem exact, că omul de știință nu se mai simte singur, că actul său de creație nu mai este o performanță personală, ci într-un fel un indice de creație al întregului popor...

— Da, în societatea noastră, actul de creație în știință sau cultură este un indice de creație al întregului popor. Nu este și aceasta o sursă de optimism? Să luăm, prin contrast, exemplul unui inginer constructor de odinioară și mă gîndesc la Anghel Saligny. Podul peste Dunăre, conceput și construit de el, reprezenta în acea epocă o însemnată performanță mondială. Opera lui este simbolică pentru capacitatea tehnicii românești. Dar un asemenea act se desemna pe fondul de sărăcie și de subdezvoltare a țării, contrastînd dureros cu starea de amorțire a forțelor de creație ale poporului ignorate ca și marile noastre bogății. Să mai vorbim de bogății?

Cea mai importantă bogăție pe care o valorificăm azi, legitimîndu-ne în ochii lumii, impunîndu-ne și făcîndu-ne cunoscută personalitatea, este tocmai capacitatea umană, care strălucește de la marile construcții, pînă la produsele industriale cu care luptăm să ne impunem, competitiv, pe piața mondială.

Profesorul ne vorbește cu pasiune despre participarea inginerilor și specialiștilor din cîmpul tehnicii, la opera de construcție socialistă, considerînd — ca un act de înaltă prețuire — faptul că sarcinile trasate de partid li se adresează direct, înarmîndu-i cu largi perspective:

— Puteți să ne credeți, noi, oamenii din frontul tehnicii, știm bine ce înseamnă creșterea industrială, noi avem certitudinea matematică a uriașului spor de bunuri materiale care va ridica și mai sus România în viitorii ani.

— Cum priviți recentele hotărîri ale partidului privind îmbunătățirea activității științifice?

Știința, cercetarea fundamentală, care are scopul ei, trebuie să aterizeze mai repede în tehnică și deci în crearea materială a civilizației. Dar măsurile mai au o semnificație. Consider aceste măsuri încă un semn al încrederii partidului în forța noastră creatoare, în capacitatea și talentul științific și tehnic al poporului român. De ce să cumpărăm inteligență, cînd o avem și cînd o putem fructifica strălucit?

— Am putea deci conchide că o sursă de optimism este și faptul că societatea noastră ridică inteligența la un înalt prestigiu social.

— Este o lege. Însăși revoluția tehnico-științifică pe care o dezvoltăm transformă inteligența în forță propulsoare a progresului. Industrializarea atrage în munca de înaltă calificare mii și sute de mii de oameni. Dar mecanizarea înlocuiește, treptat, munca fizică, lăsîndu-i omului disponibilitatea muncii intelectuale. Automatizarea, preluînd toate activitățile schematizabile și mecanizabile, merge mai departe, lăsînd disponibilă inteligența pentru creație. În acest proces intră și vor intra mase mari de oameni, acest proces va duce la modificarea a însuși peisajului muncii în viitor.

— Este schema unei rachete cu mai multe trepte...

— Exact. Din muncitor — inginer, din inginer — creator în știință și tehnică, aceasta este schema rachetei pe care o construim. Vîrful ei de diamant este inteligența.

PESIMISMUL? ÎL CUNOSC CA NOȚIUNE!

Dan PITIȘ, 20 de ani. De la micul Edison la viitorul inginer electrotehnist.

— Ați atins un punct de culme în viață?

— Încă nu. Dar îl aștept. Știu și cînd va veni: peste doi ani. Deocamdată sînt student în anul al treilea al Institutului politehnic din Iași.

— În ce sens v-ar putea „îngrijora" ziua de mîine?

— Nu cunosc pesimismul decît ca noțiune teoretică, deși mă impresionează suferința poeților și filozofilor pesimiști. Dar ce corespondent ar putea să aibă în viața mea? Condițiile excelente de învățătură, care ne-au fost nouă create (laboratoare dotate cu aparatură modernă, cămine, cantine, bursă) canalizează preocupările noastre în cu totul alte direcții. După absolvirea facultății aș vrea să lucrez într-o termocentrală. Și să mă ocup de cercetări în domeniul electrotehnicii.

— Ce limită vreți să atingeți în profesia dv.?

— Nu știu care e limita maximă. Premiul Nobel? Vreau să dau tot ce pot. Nu știu dacă voi ajunge un savant în adevăratul înțeles al cuvîntului, dar că pot deveni un specialist de prima mînă, asta da! Întotdeauna m-au atras lucrurile noi, complicate.

L-am privit cu căldură și înțelegerea pe care le datorăm adolescenței. Bravadă, o exagerată siguranță de sine, exuberanța vîrstei? Romantismul adolescenței desigur le presupune pe toate; decantîndu-se pînă la urmă și desemnînd un caracter. Ce să alegem din această năvalnică mărturisire? Franchețea replicilor, aerul degajat, de o bărbăție ostentativă, ar putea duce la confruntarea cu un portret de tînăr de pe alt meridian.

— Ați auzit de beatnici?

— Zgomotoșii? Au sau vor să aibă o robustețe, o efervescență molipsitoare. Mi se par false. De fapt cred că ei nu se revoltă împotriva nedreptăților sociale, ci împotriva faptului că n-au ajuns în vîrful piramidei acelei societăți.

— Credeți că este vorba de un anume arivism?

— Da, și că pozează.

— Ce v-a adus în facultatea la care v-ați înscris?

— Nu sînt omul care să-mi încerc șansele oricum și oriunde. Profesia spre care mă îndrept am ales-o de la vîrsta de șase ani, cînd în mintea mea a încolțit întrebarea: „Ce spiriduș vorbește și cîntă în aparatul de radio?" Ca să descopăr curentul electric am „prăjit" lămpile și m-am curentat. Un an mai tîrziu, am extins firele aparatului morse (îl primisem cadou de ziua mea) și am început, să comunic cu un coleg care locuia la o distanță de 150 m. Pe la zece ani, am perfecționat un diascop cu cîteva lentile și mi-am făcut cinematograf. Nu-i lipsea decît sonorul... Mi-au încolțit în minte visuri îndrăznețe. Ce m-ar putea împiedica să le realizez? Am toate certitudinile, sînt optimist!

DE CE SĂ UMBLI CU PRIVIRILE ÎN PĂMÎNT?

— Anul ăsta ne-a bătut grindina și ne-a distrus cam 60—70 la sută din recolta de cereale. Altădată 800—900 de familii ar fi suferit de foame. La fel și eu cu nevasta și cei opt copii. Uite însă că azi n-a mai fost cu putință să se întîmple așa ceva. Cooperativa ne-a asigurat, pentru fiecare zi-muncă, 2,600 kg de grîu, 2 kg de porumb, zarzavaturi, cartofi și vreo zece lei în numerar. Vasăzică, după mine **(Vasile M. SAVA,** din comuna Coșereni, regiunea București), iată un motiv pentru care omul să fie optimist Păi cum? Te lovește calamitatea naturală și tu, Alexandru Mândescu (e vorba de un consătean de-al său), care erați șase frați pe-o haină și vă duceați cu schimbul la horă, îți cumperi televizor de 5 300 de lei!

Spuneți și dv., mai e cazul să umbli cu căciula pe ochi și să te uiți în pămînt?

Dacă n-ar fi fost acești ani de rodnică afirmare a satului, poate că și ochii lui Vasile Sava ar fi privit în pămînt. Dar îl îndeamnă să-și ridice privirea noile realități, ofensiva pe care a organizat-o colectivitatea împotriva vitregiilor naturii, succesele ferme obținute nu numai de oamenii din Coșereni, dar și de cei din satele din împrejurimi, din întreaga țară.

— Capriciile naturii nu vă mai găsesc nepregătiți.

— Acum doi ani s-a umflat Ialomița și vreo trei sute de case s-au dărîmat. Dar ce credeți? În februarie fusese inundația, iar prin iunie—iulie, cu ajutorul statului, cu cîștigul de la cooperativă, toate casele noastre erau în picioare.

Trecutul devine o amintire îndepărtată. Dorința de a vorbi despre bunăstarea consătenilor, de prosperitatea propriei familii nu mai are nevoie de nici un alt argument:

— De la sat aș vrea să trec la ai mei. Feciorii Ion și Haralambie, ăi mai mari, sînt membri cooperatori. Însurați, și-au făcut case noi. Alexandru a terminat șapte clase și s-a dus la București, unde a învățat meseria de zincograf. Maria a urmat facultatea de matematică, iar acum e profesoară la Urziceni. Niculae a învățat la o școală de cooperație și e vînzător la un magazin, Gheorghe e șofer, Dumitra și Elena sînt eleve la liceul din Urziceni. Vasăzică, toți au viitorul asigurat. Pe mine și nevasta-mea, cînd n-om mai putea munci, ne așteaptă pensia. Poți să fii altfel decît optimist?...

ZIDAR E SINONIM CU ZIDITOR?

Petho BALINT, autor de case.

— Prin ce s-ar putea materializa optimismul dv?

— Sînt șeful unei brigăzi de constructori. Aici, la Tg. Mureș, am construit 2 500 de apartamente. Această parte a orașului se numește cartierul Tineretii. Într-unul din apartamente locuiesc și eu. Nu se poate să nu fii optimist cînd știi că 2 500 de familii trăiesc în case ridicate de tine!

— Zidarul s-a bucurat întotdeauna de casele pe care le-a construit...

— Da, dar înainte muncea numai pentru bani, bucuria lui, mai mare sau mai mică, nu trecea de granița intereselor stricte, personale. De ce? Adeseori, trecînd pe stradă, găsea la porțile caselor tăblițe: „De vînzare", sau „De închiriat"...

Socialismul a schimbat fundamental mentalitatea zidarului. Simplul motiv că beneficiarul e azi poporul înseamnă că noi, constructorii, sîntem, simbolic, ziditori de țară, de civilizație.

OPTIMISMULUI"

Am fost investiţi cu calitatea de participanţi la o istorie nouă, măreaţă, făurită de întregul popor sub conducerea înţeleaptă a partidului. Sîntem mîndri de menirea noastră.

— Aţi avut şi momente de cumpănă în viaţă ?

— Da, dar nu în legătură cu mine, ci cu Doczi Paul, dulgher în brigada noastră. Era un tînăr dificil, lipsit de pasiune, dezordonat. Am încercat să mă apropii părinteşte de sufletul lui. Într-o zi, Doczi mi-a spus : „Dumneata, Pethö Balint, ai un ţel în viaţă, o stea pe care-ai cules-o. Eu n-am încă nici una. O caut. Dacă vrei să-mi faci un bine, dă-mi o stea de-a dumitale !" I-am răspuns că nu sînt vînzător de stele, dar că o să-l ajut să şi-o aleagă singur.

— Doczi Paul şi-a găsit steaua ?

— Paul e făcut dintr-un aluat bun. Avea nevoie însă de un prieten sincer, care să-l înţeleagă, să simtă ce simte el. Prietenul acela am fost eu.

— V-aţi gîndit la anul 1970 ?

— Da şi încă de mult. Băiatul meu va fi inginer mecanic, eu voi termina şcoala tehnică de maiştri. Vreau să construiesc nişte case faine, să se ducă vestea despre baci Pethö Balint ! Cunoaşteţi bine oraşul ? Să-l vedeţi cum va arăta peste cîţiva ani, în 1970 — să zicem ! Viitoarea piaţă a Trandafirilor, clădirea noului Teatru... Tg. Mureş e un oraş vechi, cu edificii monumentale. Patina trecutului îi dă sobrietate şi măreţie. Dar bătrîneţii nu-i strică deloc tinereţea...

STRADA ŞI PULSUL VITAL AL SOCIETĂŢII

— Ca scriitor de inspiraţie citadină, dv. aţi urmărit cu perseverenţă peisajul străzii, în trecut şi astăzi, aducîndu-l pregnant în romanele dv. Ce schimbări credeţi că au intervenit în peisajul uman al străzii noastre ?

— De ce numai peisajul uman ? răspunde prozatorul **Eugen BARBU**. Strada de astăzi aproape că nu mai aduce deloc cu cea de ieri. Oraşul e nou, strada e nouă, omul, iată vă răspund, e nou. Prin ce ? Dacă e vorba de ultimul — prin psihologie ! Prin psihologia optimistă a insului socialist. Să ne înţelegem, nu e vorba despre o sărbătoare continuă a societăţii noastre, pe care strada românească o reflectă. Nu sîntem la Rio de Janeiro, în timpul Carnavalului.

Societatea noastră munceşte, construieşte, petrece — strada trădează starea de febrilitate a mulţimii muncitoare.

O naţiune cu o stare sanitară bună a uitat de mult tipul famelic, subminat de foame. Au dispărut şomerii şi cerşetorii, copiii norocului celor 2 lei aruncaţi în şapcă. O umanitate veselă, preocupată de sarcini imediate sau de petreceri meritate, ne înconjoară. Spectacolul străzii noastre e reconfortant.

— Strada e un barometru al mentalităţii publice, ea exprimă într-un fel pulsul vital al unei societăţi. Cum vi se prezintă strada noastră din acest punct de vedere ? V-am ruga s-o raportaţi la peisajul străzii italiene pe care l-aţi cunoscut recent.

— În mare parte, la întrebarea a doua v-am răspuns, dacă e să localizăm — să vorbim de Griviţa, ei bine, aici mai am multe de spus. Griviţa e o fostă stradă — un bulevard la ora actuală şi nu mai aduce deloc cu vechea înfăţişare. Nu e nici un regret în asta. A crescut în înălţime şi creşte în confort. Vă propun o confruntare de cifre. Luaţi consumul de apă pe 1939 să zicem şi cel de electricitate pe cap de locuitor şi confruntaţi-l cu cel de azi ; va fi o revelaţie !

Am vizitat recent Italia. Cum arată strada italiană ? E fermecătoare ! Oamenii de asemenea. În materie de vitrine şi de consum de fantezie şi lumină avem încă multe de învăţat de aici şi nu numai de aici ! Strada e o feerie de culori. Lumea e bine îmbrăcată în general, dar ce facem cu privirile stinghere şi pustii, care contemplă doar această feerie! O fantomă nevăzută însoţeşte o categorie de oameni : grija — de unde va veni salariul de mîine şi cîte zile va mai acoperi ?

— Cum vi se înfăţişează chipul omului nostru, al cetăţeanului, al pietonului, cunoscîndu-l pe stradă, în săli de spectacole, pe stadioane, la sărbătorile publice, ce sentimente degajă acest chip ?

— Vă referiţi la cetăţeanul zilelor noastre, desigur. Primele mele rînduri au şi răspuns curiozităţii dv. Avem un pieton vesel, cam distrat, îmbrăcat bine, dar nu întotdeauna cu o croială prea elegantă. Femeile au o cochetărie a lor care mai ascunde însă multe din lipsurile fabricilor locale de confecţii şi încălţăminte.

Acestui sentiment de optimism, de robusteţe şi plăcere pentru muncă, degajat de pietonul nostru, îi trebuie dedicată de factorii de producţie mai multă fantezie, culoare şi eleganţă. Desigur că o putem face cu succes.

E ROMANTICĂ VIAŢA LA ŢARĂ ?

Ne răspunde **Victor GUŢU** (citadin prin naştere), inginer agronom, preşedintele cooperativei agricole din Gherăseni, raionul Buzău :

— Dacă e romantică viaţa la ţară ? Fără doar şi poate. Lirism, poezie ; ah, dac-aţi vedea nopţile gherăsenilor cînd cerul e senin !... Dar şi greutăţi, cu toptanul. Să mă explic : agronomie nu-i cu putinţă să faci decît pe ogoare, ce-ai învăţat la institut nu poţi aplica decît în cîmp. Şi, totuşi...

— Şi totuşi...

— Intervine primul şoc. Lipsă de apă curentă, de curent electric uneori, de încălzire centrală şi asfalt etc. etc. Dar tu eşti un intelectual.

Ai fost trimis sau te-ai dus la ţară nu pentru pitorescul rural, ci pentru a ajuta acum efectiv la ridicarea satului.

— Deci, momentele grele n-au lipsit ?

— Dimpotrivă. Sincer vorbind, cum să le ocoleşti ? În 1962, cînd am venit aici, încă auzeam pe cîte unul : „Ce ne mai spune şi inginerul ăsta !" Întrebarea, bineînţeles, nu mi se adresa direct, dar mă durea mai mult decît lipsa unui film în premieră. Mă adusese aici răspunderea, aveam în buzunar un atu. Rezultatul ? După mine, poate din cauză că sînt agronom, cifrele ascund un filon imens de poezie. Să vă explic : Ştefan Poncea, cu 7 copii, a luat pentru zilele-muncă produse şi bani în valoare de 29 215 lei ; lui Gh. Anghelache, tot cu 7 copii, i s-au cuvenit, transformaţi în lei, vreo 31 500, iar lui Mihai Oancea, cu 6 copii, 22 400.

— Prin ce mobiluri e susţinut optimismul ?

— Într-un fel, cred că v-am răspuns. Dar, după mine, şi prin creşterea oamenilor cu care lucrezi. An de an devin mai bogaţi sufleteşte, capătă noi cunoştinţe, îşi lărgesc orizontul.

— Care este deosebirea dintre optimismul individual şi cel colectiv ?

Sînt în strînsă legătură.

Toate realizările cooperativei mă bucură în aceeaşi măsură ca pe oricare dintre locuitorii comunei. Cît despre mine personal în clipa de faţă ce vă pot spune ? M-am mutat de cîteva zile într-o casă nouă, ridicată de cooperativă nu pentru preşedinte, ci pentru specialişti.

CROMATICA OPTIMISMULUI SOCIAL VĂZUTĂ DE UN PICTOR

Un laborator de artist, deci un interior saturat de lumină, gînduri, culoare, unde sensibilitatea se exprimă mut, dar cu o francheţe care se adresează direct ochiului, inimii. Pe pereţi, în cadre aurite, peisaje. Sînt, de fapt, nişte ferestre, care se deschid spre toate orizonturile ţării, apropiind aceste orizonturi şi aducîndu-le într-un cadru intim. E o geografie sui-generis, în care intră şi marine şi cîmpuri cu sate, şi peisaje urbane, şi portrete, şi naturi statice, o geografie străbătută cu pasul, trăită cu simţirea, zugrăvită cu pensula pe parcursul a cîteva decenii. Faţă în faţă, cu ea, maestrul **Marius BUNESCU** îşi îngăduie cîteva mărturisiri pe care le transcriem:

— Cred că pictorul este legat organic de înfăţişarea priveliştilor ţării prin însăşi participarea direct afectivă la peisajul ei, pe care îl construieşte, subliniez această idee, ca şi constructorul, dar cu alte mijloace, pe suprafaţa pînzei. M-a atras marea, m-a fascinat natura ţării şi oamenii ei. Din cei 85 de ani pe care îi am, le-am dedicat, prin desen şi culoare, o vreme care începe tare de mult.

— Sînteţi deci autorizat să ne vorbiţi despre schimbările care au intervenit în peisajul ţării, în peisajul uman, în sensibilitatea omului nostru.

— Sînt artist al imaginii şi aş porni de la o imagine, cea a Bucureştiului, pe care am pictat-o cu perseverenţă. Ştiu Bucureştii de mult. Prima mea pînză, despre el, aş putea-o considera o cromolitografie. Un oraş, ca şi un tablou nu e gata niciodată. Am fost vecin cu fosta groapă Floreasca. Nu mai există. S-a pus o tuşă inteligentă de culoare şi a apărut un efect neprevăzut. La fel în Drumul Taberei, în Balta Albă şi în alte locuri albe. Dar ca să lucrezi mereu la un asemenea tablou, cu obsesia perfecţiunii, trebuie să fii artist. Artistul, în cazul de faţă, e poporul nostru care îşi face nu numai o capitală demnă de el, dar şi o ţară demnă de geniul lui.

— Ce culoare alegeţi pentru a defini temperamentul şi, deci, vibraţia acestui geniu, mai ales în vremea de azi ?

— Culorile au fost alese de veacuri. Ele sînt şi în ţesături, în covoare, pe fote şi pe ii, pe frescele de la Dragomirna şi Voroneţ, în pînzele lui Grigorescu, Andreescu, Luchian, în cromatica viguroasă, vitală, dar rafinată şi armonică ce defineşte sensibilitatea poporului nostru, optimismul lui.

— Este deci o paletă milenară !

— E paleta noastră. Luînd de pe ea cu pensula culori, Luchian a înnobilat „Mahalaua Dracului", Andreescu a făcut vibrantă o tristă iarnă de ieri, Petraşcu a pus reflexe de piatră scumpă pe decrepitudinea zidurilor, făcînd feeric întunericul interioarelor sumbre. Nu a însemnat oare aceasta o anticipare a luminii de azi, un avans în optimism, propriu poporului nostru ?

— Cum apreciaţi sincronizarea aceasta simbolică între peisajul de azi şi culorile noastre tradiţionale, între culoare şi sentiment ?

— Sincronizarea aceasta nu se datorează pictorului. Realitatea lui a fost şi rămîne dreptunghiul pînzei ! Modificarea realităţii — model e opera altcuiva, am vorbit despre acest altcineva. Eu însumi întorcîndu-mi ochii de pe pînză, am văzut în locul maidanelor din trecut un complex industrial, în locul paraginei cu bordee un cartier modern, în locul omului ofilit de foame şi tristeţe chipul bărbătesc şi modern al acestui contemporan al meu. Culoarea mea coincide cu sentimentul lui. Ce mai pot adăuga, peste tuşa pe care o aşez pe pînză, despre optimism ?

UN OM NU SE POATE GÎNDI NUMAI LA EL

Într-un apartament de trei camere, aflat în cartierul Steaua, locuieşte familia **RĂDULESCU**. Soţul este tehnician tipograf, soţia gospodină. Împreună cu copiii sînt şapte persoane.

— E cam strîmt pentru atîta lume ?

— Înainte, eu, soţul şi trei dintre copii locuiam într-o singură cameră. Acum stăm confortabil.

— Au mai fost şi alte evenimente în familia dv. ?

— Multe. Acum cinci ani soţul şi Octav, unul din copii, au dat în aceeaşi zi şi la aceeaşi şcoală, examenul de maturitate. Chiar zilele acestea, Octav a fost angajat ca inginer energetician la Uzinele „Griviţa Roşie". E rugbist în echipa „Griviţa Roşie", a colindat prin nu ştiu cîte ţări. Nu că mă laud, e un cusur de mamă, dar cei cinci copii ai mei sînt reuşiţi. M-am ocupat îndeaproape de educaţia lor şi nu-mi pare rău. Sînt sănătoşi, robuşti, fac sport, muncesc, învaţă. E o bucurie pentru mine şi soţul meu cînd îi privim, cînd ne gîndim la ei. Şi, la urma urmelor, putem să v-o spunem, aşteptăm şi nepoţi. Vă rog să puneţi problema încălţămintei pentru copii, că prea se strică repede...

— Ce înţelegeţi prin optimism ?

— Să nu-ţi pierzi niciodată încrederea în ziua de mîine. De fapt, asta nu-i de-ajuns. Un om nu se poate gîndi numai la ziua de mîine a sa, a familiei sale, ci la a tuturor.

După mine dacă trăieşti doar în cetăţuia propriei familii asta nu se mai cheamă viaţă. Am luat parte la multe acţiuni pentru înfrumuseţarea cartierului. Poate de aceea, de cîte ori străbat străzile, am sentimentul că oraşul, ca şi familia, sînt ale mele. E o mare familie.

PORTRETUL COLECTIV, PROIECTAT PE ECRANUL VIITORULUI

Convorbirea cu **acad. Ştefan MILCU** a început în cabinetul de lucru al profesorului, continuînd în drum spre sesiunea Marii Adunări Naţionale, unde acelaşi savant, ca deputat, participa la lucrările înaltului for al ţării.

— Cum consideraţi că se exprimă, din punctul dumneavoastră de vedere, starea de optimism în societatea noastră ?

— Ea corespunde, în ordinea fiziologică, stării de echilibru, de sănătate, robusteţii fizice şi morale a societăţii noastre în plin avînt, pe care statul socialist o ocroteşte prin toate mijloacele.

— Ca medic şi ca savant, sînteţi deci optimist...

— Un incorigibil optimist, prin însăşi natura profesiei şi a rolului nou al medicinei în socialism. Anxietatea, stările depresive, coeficientul public ridicat al morbidităţii oglindesc la planul unei colectivităţi, ca reflex al dezechilibrului şi inechităţii sociale, nesiguranţa zilei de azi şi neliniştea zilei de mîine. Cum stau lucrurile la noi ?... Duc în geantă raportul comisiei cu privire la protecţia muncii.

E o lege menită să apere forţele cele mai dinamice ale societăţii noastre, zestrea de aur a poporului, forţele prin care făurim practic civilizaţia. Dar această lege se include unui ansamblu vast de măsuri privind sănătatea societăţii.

— Către ce tind ele ?

— Să le mai enumerăm ? La noi s-au lichidat bolile mizeriei, acelea pe care Babeş şi alţi savanţi le denunţau ca pe un coşmar social, s-au eradicat şi sînt în curs de eradicare cîteva maladii cu o pondere însemnată în sănătatea publică, morbiditatea generală a scăzut, iar în consecinţă creşte continuu media de viaţă.

— Trăim mai mult ?

— Socialmente, da. Media de viaţă în România este de 65 de ani, tinzînd către 70, ceea ce ne va situa printre ţările cele mai avansate ca nivel de civilizaţie.

— Cum va arăta poporul român în anul 2000 ?

— Mişcările bio-demografice se înscriu pe o largă orbită de timp. Să privim însă cu ochii viitorului. Creşterea concentraţiilor urbane, mişcările de populaţii spre marile construcţii, trecerea la diverse şi noi regimuri de muncă, vastul şi complexul proces de amestec al populaţiei, ridicarea continuă a nivelului de trai duc, printre altele, la consecinţe demografice şi biologice majore care vor potenţa însăşi substanţa vitală a poporului român.

— Am putea lua fotografia acestui nou tip uman ?

— El se creează. Nu-i putem preciza, cu exactitate, toate trăsăturile psihofizice. Oricum, faţa energică, senină, inteligentă şi frumoasă a poporului nostru se desemnează cu vigoare pe ecranul vast al timpului viitor. Privim spre ea cu mîndrie.

STEAUA POLARĂ A UNUI CONSTRUCTOR

Acad. Aurel Avramescu ne spunea că în decada contemporană competiţia de viteză s-a angajat între om şi maşina de calcul. Ciberneticienii trebuie să fugă după maşini, căutînd cele mai optime metode de fructificare, încercînd să intre fertil în dialog cu ele. Ca să ai acces la dialogul cu un constructor este, am spune, la fel de greu. De ce ?

Este greu să prinzi din drum constructorii. Drumurile lor, ca şi zborul păsărilor, îmbrăţişează toate orizonturile, ţara întreagă, într-o ritmică şi grandioasă desfăşurare de pe urma căreia cresc oraşe şi fabrici. Pe **Ion NISTORAN** l-am urmărit pe mai multe şantiere ca să-l reîntîlnim, în sfîrşit, la Galaţi.

— Ce te-a adus aici, meştere ?

— Mă mir că-mi mai cereţi explicaţii, de vreme ce mă aflu aici. Cum să vă spun ? Aş fi fost bolnav dacă nu veneam. O asemenea lucrare nu s-a mai făcut în România, fiecare clipă, fiecare agregat de sute de tone pe care îl montăm este o problemă nouă, pasionantă, care te ţine încordat, îţi cere maximum de efort şi de gîndire. Nu mă sfiesc s-o spun, e o lucrare genială. Poate că mă autorizează să afirm lucrul acesta propriul meu drum pe harta construcţiei româneşti. M-am născut acolo unde intră Dunărea în ţară, şi pot spune că am parcurs drumul multor ape. De pe Cerna, pe Bîrzava, adică de la Hunedoara la Reşiţa, apoi pe Arieş, la Cîmpia Turzii, ca să mă reîntîlnesc cu Dunărea aproape de vărsare, aici, la Galaţi, unde se înalţă cel mai mare obiectiv industrial al României...

E o fericire personală să răspunzi, să înfăptuieşti această sarcină încredinţată de partid ! Sîntem 16 000 aici şi toţi muncim cu pasiune.

— După Galaţi ce aveţi în plan ?

— Voi construi mereu. Nu cred să existe constructor neliniştit, din acest punct de vedere. Să fim noi sănătoşi, avem ce face pînă dincolo de anul 2 000 !

AD MAJOREM PERFECTIONEM

Ancheta noastră se apropie de sfîrşit. Pentru a conchide, desprinzînd din acest tur de orizont, pe marginea unui sentiment, e o semnificaţie mai largă, legată de profilul spiritual al poporului nostru, ne-am adresat **acad. prof. Athanase JOJA.**

— Ca filozof, dv. aţi încercat să definiţi acest profil spiritual, consemnînd unele dintre notele distinctive ale fizionomiei morale a poporului nostru, printre care „precumpănirea raţiunii, realism, sentiment viu al naturii ; sentiment naţional adînc, dar sobru, umor şi vivacitate", cum şi alte trăsături care compun un portret pe deplin individualizat, expresiv prin valorile lui. Se mai impun şi trăsături noi ?

— Consider că epoca noastră socialistă a făcut prosperă nu numai patria, dar a îmbogăţit şi profilul spiritual al poporului român. Epoca noastră dinamică, de viguroasă afirmare a personalităţii naţionale, a scos la lumină un nou şi puternic sentiment : optimismul, ca stare psihologică a întregii colectivităţi. Este mîndria realizărilor, văzută la scara unui întreg popor, este încrederea în propriul geniu, verificată prin chiar actul de făurire a civilizaţiei noastre socialiste. Bineînţeles, asemenea trăsături se fixează şi se vor fixa în însăşi structura psihologică a poporului nostru, impunîndu-se ca valori noi.

— Care consideraţi a fi suportul individual al acestor noi trăsături ?

— Condiţia nouă a omului în societatea noastră. Despre ce este vorba ? Socialismul a dat un nou conţinut noţiunilor de demnitate, muncă, afirmare, personalitate, valoare, iar viaţa noastră o demonstrează din plin. Prin crearea şi universalizarea condiţiilor de dezvoltare a persoanei umane, insul capătă un sentiment de mulţumire, izvorînd din conştiinţa unei mai mari şi progresive realizări a fiinţei sale. Or, ce altceva este bucuria decît — cum spunea Spinoza — trecerea de la o mai mică la o mai mare desăvîrşire, **ad majorem perfectionem ?**

Între zenit şi nadir, între cele patru puncte cardinale înplîntate în galaxii şi constelaţii, Pămîntul parcurge, în aceste clipe, traiectoria ultimelor ore ale anului, cu aceeaşi constantă şi imperturbabilă viteză cosmică. Marile viteze dilată timpul — afirmă una dintre epocalele descoperiri ale secolului nostru.

E o lege care se poate aplica şi istoriei, atunci cînd e îmbogăţită şi deci accelerată sub impulsul unor mari şi generoase energii sociale.

1965. Pentru patria noastră anul care s-a scurs a însemnat un nou şi viguros marş spre înălţimi, a condensat fapte şi evenimente de importanţă majoră, pietre kilometrice marcînd un itinerar strălucit. Este anul în care Congresul al IX-lea al partidului a deschis noi perspective în istoria poporului ; este anul în care România a devenit republică socialistă, consfinţindu-se astfel victoria definitivă a noii orînduiri la oraşe şi sate ; este anul unor însemnate şi hotărîtoare măsuri luate în domeniul agriculturii şi ştiinţei ; este anul în care România şi-a impus tot mai mult politica sa de pace în înalte foruri internaţionale, în aprecierea lumii întregi. Toate aceste minunate succese sînt tot atîtea capitole dintr-un vast şi însufleţitor contract cu viitorul, încheiat de poporul nostru sub girul şi sub îndrumarea partidului. O punte aruncată spre viitor, o punte trainică şi sigură se arcuieşte ca o boltă spre anul 1966, un arc solar cu 365 de zile, 365 de trepte !

Sîntem pregătiţi, călcăm ferm prima treaptă. Bun venit, 1966 !

Optimismul nu este altceva decît conştiinţa acestei ascensiuni.

Desen de Traian VASAI

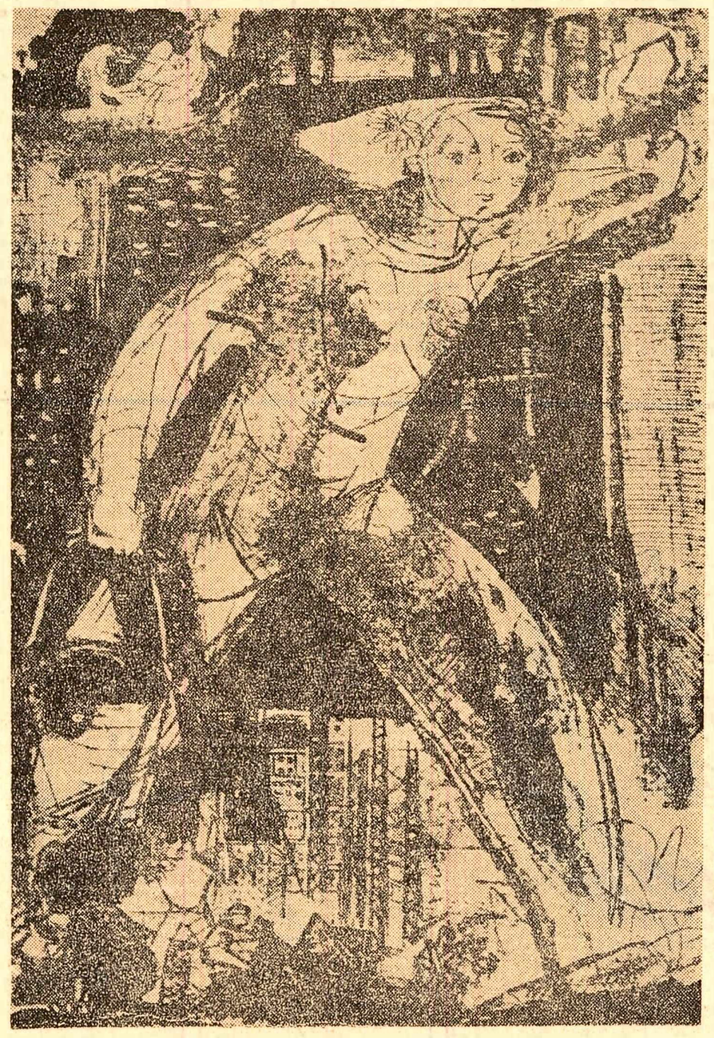

Desen de Mariana PETRAŞCU

Paul ANGHEL, Paul DIACONESCU, Manole AUNEANU, Gheorghe VLAD

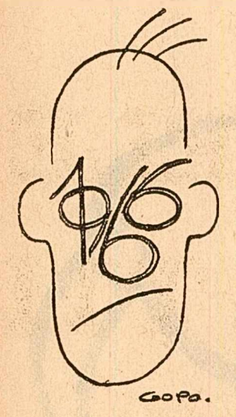

UMOR DE REVELION

FOILETON

de Nicuţă TĂNASE

Cine s-a urcat în pomul meu de iarnă

Un abandonat

Să mă bată „Sfîntul"... (doamne ce pumn are Sfîntul ăsta, dacă-ţi dă unul, te scoate din carîmbi, sper că ştiţi despre cine e vorba, despre filmul „Sfîntul" şi prea frumosul lui erou). Să mă bată el dacă nu am o surpriză pentru dumneavoastră. Iat-o :

A venit Moş Gerilă la mine acasă şi-n loc să-mi aducă şi mie cadouri, ca la toţi, mi-a lăsat un pom de iarnă. Fermecat însă.

— Şi ce fac eu cu pomul ăsta fermecat ? I-am întrebat.

— Ai să vezi.

Atît mi-a spus şi-a dispărut. Cum a dispărut Moş Gerilă, a bătut la uşa mea un porc.

Nene, a început el, taie-mă şi scoate inima din mine. Uită-te la ea şi vezi ce albastră e de amărăciune. E neagră, nu albastră. Sînt un porc uitat. Şi musafirul meu a început să scrîşnească din colţii lui mistreţi, buni de piftie.

— Cine te-a adus în halul ăsta, m-am mirat eu.

— Alcoolul. Beau ! Beau pentru că sufăr. Sînt un porc uitat. Ai o ţuică ? Vreau să-ţi povestesc viaţa mea. M-am născut la începutul lunii februarie a anului curent. Eşti atent ? Pe la sfîrşitul aceleiaşi luni a venit un inspector raional în vizită la crescătoria noastră. A pus ochii pe mine şi m-a cumpărat cu chitanţa nr. 643. Valoram pe vremea aia 85 de lei. Eram bucuros. Credeam că mă duce la oraş să mă crească în baie. Deşi sînt porc, îmi place curăţenia. Dar inspectorul nu m-a dus la el acasă. M-a uitat la crescătorie. Crescătorii îmi dădeau mîncărurile cele mai grase, mă serveau chiar şi cu desert, eram porcul inspectorului. Mai toarnă-mi te rog o ţuică. Mulţumesc. În şase luni, datorită grijii lor, cîntăream 150 de kg. Eram invidiat de toată rasa mea, sînt Mangaliţă. Aveam 250 de kg şi inspectorul, deşi dăduse 85 de lei pe mine, n-a venit să mă ia. Mă uitase. A trecut şi Ignatul. Eu — gras cum mă vezi. Am depăşit 300 de kg. Abia m-am tîrît pînă aici. Şi inspectorul, care a dat pe mine 85 de lei cu chitanţa nr. 643 din februarie 1965, n-a venit să mă ia. Toţi colegii mei la ora asta sînt cîrnaţi, tobă, piftie, jumări. Eu tot porc am rămas.

— Carevasăzică acel inspector te-a cumpărat cînd erai de-o lună. A dat pe tine 85 de lei, te-a uitat la crescătorie, ai crescut pînă la 300 de kg şi tot n-a venit să te ia. Eu, tale-mă, dar nu cred.

— Aşa e cum spun. N-a venit să mă ia pentru că fostul inspector a fost puţin reţinut. A făcut şi alte porcării. Pe mine nu mă taie nimeni pentru că sînt ţinut în viaţă în legătură cu nişte cercetări.

A mai băut o ţuică şi aşa dintr-o dată, nesilit de nimeni, s-a urcat în pomul meu folcloric, a spart cîteva globuri, a suflat în cîteva luminări şi-a adormit...

Omul cu înfăţişare de bancnotă

Să-ţi intre 25 de lei în casă aşa, fără nici un efort, e o chestie. La mine chiar aseară a intrat o astfel de bancnotă. După ce m-a salutat, a început să se văicărească.

— Fii bun şi ascultă-mă. Eu nu sînt 25 de lei.

— Dar ce eşti, sută ? Eu nu văd ? Eşti de 25 şi ai seria x 23-692995.

— N-o lua mecanic. De fapt sînt om. Am şi stare civilă. Înfăţişarea asta n-o posed de multă vreme.

— Cam de cînd ?

— De cînd sînt hotelier. M-au blestemat probabil pasagerii. Lucrez la hotelul...

— Nu-mi veni cu amănunte în ajun de Revelion. Explică-mi mai bine datorită cărui fapt arăţi aşa cum arăţi.

— Eu sînt singurul hotelier care dau camere fără ciubuc. Ba mai mult. Cînd un pasager pune o bancnotă de 25 de lei lîngă poza lui din buletin, eu îi dau banii înapoi, îl cert şi scriu despre apucăturile lui retrograde la gazeta de perete a hotelului nostru.

— Şi cînd se deschide hotelul ăsta ?

— Dumneata crezi că mă laud ? Crede-mă, sînt un hotelier care nu primesc bacşiş.

Eu nu cred în jurăminte, blesteme şi nici măcar în minuni. Dar n-a terminat bine de zis bacşiş că a şi fost luat de un vîrtej şi urcat, fără scară, în pomul meu de iarnă. N-am înţeles de ce, pentru că omul spunea că dă camere fără bacşiş.

Cangurul cu buzunarele cusute

Te găseşti dumneata acum mai deştept şi afirmi că acest rozător, căruia îi prieşte mai mult prin Australia şi mai puţin pe la noi, are mai multe buzunare. Are unul singur. Aşa-i trecut şi în dicţionare. De unde pînă unde buzunare ? Aşa veţi grăi dumneavoastră, dragi cititori, citind aceste rînduri. Veniţi vă rog la mine acasă şi uitaţi-vă în pomul meu de iarnă. Vă voi arăta un cangur cu mai multe buzunare.

A venit la mine cîntînd „Lume, lume, soro lume". A scos din buzunare (avea vreo 16, şi de ceas) nouă miei, patru găini, patru pui, zece kilograme de brînză, 96 kilograme făină, cinci litri de ţuică etc etc. şi altele.

— Ce e cu asta ? I-am întrebat.

— Am auzit că fac Revelionul la tine în pom şi mi-am adus şi eu obolul. Ca să ne simţim bine. Tăiem mieii ?

— Hai să fim serioşi. Tu eşti cangur cu buzunare duble numai acum, în preajma Revelionului. Pentru că aşa vreau eu şi, mai ales, pomul meu de iarnă fermecat. Spune-mi însă : nu cumva ai fost înainte vicepreşedintele Consiliului agricol Timişoara ?

— Exact.

Cînd am întors capul, cangurul era în pom. Lîngă porcul uitat, lîngă... Alături de el, un croitor al cooperativei pe care o ştiu numai eu, şi care nu face costume fără ciubuc, îi cosea buzunarele. Probabil în semn de autocritică. Cum a apărut croitorul acolo, nu mă pricep.

O canistră sinceră şi o Warşawă tăcută

Din nou bătăi în uşă.

— Intră.

A intrat o canistră din material plastic. Fiind poliglot, cunoscînd şi limba canistrată, am întrebat-o pe limba ei :

— Canisascaraschit avon vinalcool ?

— Mă descurc mai bine în româneşte, mi-a zis ea.

— Atunci dă-i drumul.

— Dar nu sînt singură. A rămas afară o Warşawă, are şi ea ceva pe suflet. Să intre ?

— De ce nu ? Să poftească.

Dragi cititori, dacă aţi acceptat pînă acum discuţiile mele cu celelalte necuvîntătoare, de ce nu le-aţi accepta şi pe acestea ? Dacă nu aveau ceva de spus, canistra şi Warşawa îşi vedeau de treburile lor. Aşa că vă rog, îngăduiţi-mi să mă conversez şi cu ele.

A intrat Warşawa, care s-a postat în faţa mea şi-a tăcut milc. Canistra rîdea înainte. Nu i-am dat atenţie. Avînd la îndemînă un cleşte patent, i-am scos vorbele Warşawei cu cleştele. Iată ce mi-a declarat :

— Eu îl deservesc, ca automobil, pe directorul administrativ de la secţia „Drumuri".

— Nu mă interesează. Şi ?

— Şi întotdeauna în preajma sărbătorilor legale, şi mai ales în preajma Revelioanelor, duc o viaţă stereotipă.

— Cum adică ?

— Fac numai drumuri spre Valea Călugărească şi Drăgăşani. Cei care merg cu mine zic că se duc în inspecţie. Şi cînd colo...

— Cînd colo ce ?

— Să lăsăm. Să continue dumneaei, canistra.

— Ia zi, canistro !

— Saraschirascazău maşcara şapte alasca nouăşpe !

— În româneşte cum ar veni ?

— Adică cei care fac inspecţie, plătesc la şeful depozitului vinul cu şapte lei ocaua şi pe mine mă încarcă cu vin medaliat care costă mult mai mult. După care începu să rîdă şi mai cu poftă.

— De ce rizi soro ?

— Le-am jucat o farsă. Înainte de-a mă trimite pe „teren", am băut intenţionat gaz...

...Şi lampa s-a stins. Cînd s-a aprins am descoperit în pom pe proprietarii canistrei şi ai Warşawei. „Obiectele" dispăruseră. Eu nu am nici un merit. A fost opera pomului de iarnă.

Ce facem cu cheia ?

„Subsemnatul Gh. Botea din satul Gurgueţi, comuna Latinu-Brăila, prin prezenta vă rog să urcaţi în pomul dumneavoastră personal de iarnă şi această scrisoare a mea. Iată despre ce este vorba : Printre alţi copii am şi o fată născută la 18 iulie 1948. Fata are Buletinul de Identitate nr. 163066, eliberat de Miliţia raionului Brăila. De ce vă scriu ? Pentru că în anul 1964 fata mea era cît p-aci să fie trecută printre cei ce urmau să primească ordin de încorporare. În urma acestui fapt, am mers la sfat unde mi s-au cerut scuze :

— Vei cheltui nişte bani, vei mai cheltui cîteva săptămîni din timpul dumitale liber, dar se va rezolva. A fost o greşeală a noastră. Fata dumitale e trecută în registrele noastre ca sex bărbătesc. Fii liniştit.

Eu n-am avut chef să cheltuiesc aceşti bani şi nici să pierd timp. Aşa că le-am spus :

— Dacă e greşeala dumneavoastră, rezolvaţi-o singuri.

De-atunci a trecut un an şi jumătate, am mai fost pe la sfat şi mereu mi s-a spus să aştept. În prezent, Oficiul Stării Civile din comuna noastră nu poate oficia căsătoria fiicei mele".

Ca să-l scot din încurcătură pe semnatarul scrisorii am cerut la telefon (fulger) sfatul popular al comunei respective şi am avut următoarea convorbire cu Ofiţerul Stării Civile.

— Tovarăşi, dacă nu puteţi oficia căsătoria fetei din motivul că e trecută în registrele dumneavoastră ca sex bărbătesc, vă învăţ eu ce să faceţi.

— Ce anume ?

— Modificaţi actele băiatului. Făceţi-l pe el de sexul frumos şi astfel rezolvaţi problema. Puteţi oficia căsătoria.

Mi-au închis telefonul...

În pomul meu de iarnă, cît ai clipi dintr-un singur ochi (să facem economie), au apărut birocraţii, acei birocraţi care, dintr-un singur condei, îţi pot face din cremă de ghete paste făinoase şi, dacă se străduiesc, chiar şi curcan în aspic.

Veniţi rogu-vă să vedeţi pomul meu de iarnă fermecat. E încărcat cu fel şi chip de raritcăţi. Vulpi, lupi, tigri, lei, (cu şi fără cap de muscă) elefanţi, guzgani, birocraţi şi alte rozătoare.

Ce atitudine am luat ? Nu mă cunoaşteţi ? I-am înculat în casă. Cheia ? V-o dau dumneavoastră. Faceţi ce vreţi. Eu voi petrece Revelionul la munte. Aşa că vă urez „La mulţi ani!"

RIK

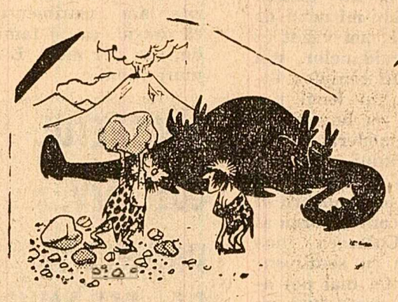

— Pînă termin eu confetile astea, pune tu dinosaurul pe vulcan să se rumenească.

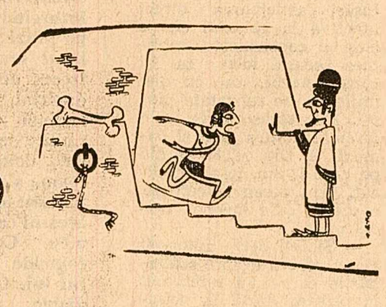

— Ajutooor ! A dispărut boul Apis !

— Linişteşte-te, a fost folosit la salata de boeuf.

REVELIOANE DE-A LUNGUL VREMURILOR

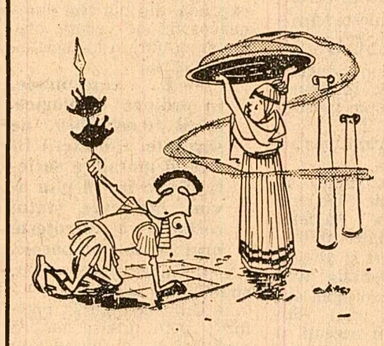

— E tîrziu şi nu-mi găsesc scutul.

— I-aici. Am pus plăcinta pe el.

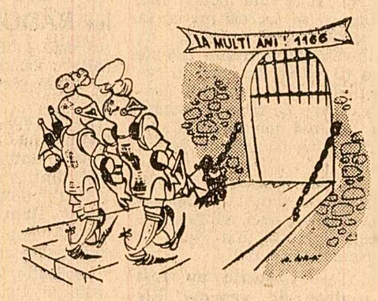

— Eu susţin totuşi că un revelion mascat ar fi fost mult mai nostim...

COBAR

— Unchiul Vasile a ţinut morţiş să cioc-nească şi cu crainica...

NICOLAESCU

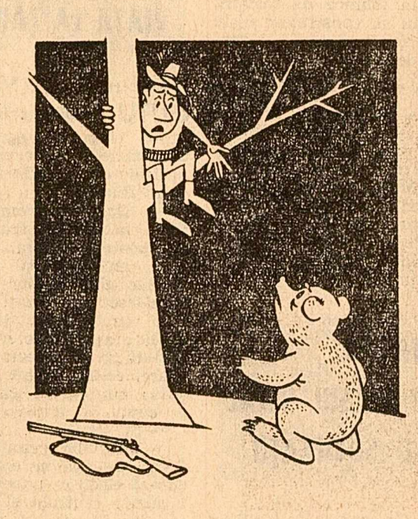

— Pe dumneata nu te-aşteaptă acasă musafirii ?...

FOTOGRAFIA DE FAMILIE

SCHIŢĂ

de Valentin SILVESTRU

În preajma Revelionului ne-am adunat cu veselie şi dragoste vreo şaisprezece crengi din acelaşi arbore genealogic, drept care s-a făcut propunerea să ne fotografiem întru amintirea veşnică a împrejurării. Nu adusese nimeni aparat, al meu era acasă, iar gazda a mărturisit cinstit că nici nu şi-a pus vreodată problema de a ţine în casă aşa ceva, astfel că am hotărît să mergem grămadă la „Foto-Lux", unitate a cooperativei, specializată în naşteri, nunţi şi decese şi să scoatem cîteva „poziţii" de ansamblu.

Am telefonat la Getax după patru maşini, de-acolo ne-au îndrumat la staţia din Gara de Nord unde ni s-a răspuns că au numai o furgonetă şi un tren spre Călăraşi dar că, în caz că sîntem mai mult de douăzeci, am putea contracta la O.N.T. unul din autobuzele destinate excursiilor de la sfîrşit de săptămînă. Am invadat deci un tramvai întreg, şi am izbutit să ne atingem ţelul călătoriei provocînd o deosebită satisfacţie fotografului şi celor două ajutoare ale sale femeieşti, cu care juca table în lipsă de clienţi.

— Doriţi să vă organizăm pe două rînduri, s-a interesat politicos, sau pe trei, cu copiii jos, turceşte ?

Unii au cerut să stea ei turceşte pe jos şi copiii să fie ţinuţi pe cap, ca la defilare. Unchiul Voicu nu avea altă pretenţie decît să nu fie plasat lîngă mătuşa Didina cu care avea un vechi diferend privitor la moştenirea unui fotoliu cu rotile.

— Uite ce e, m-a luat de-o parte Valeriu, care lucrează la spaţiul locativ — cu ăştia o s-o scoatem greu la capăt şi cred că ne-apucă marţea pe aici. Hai să-i aranjăm ca la mine, la ghişeu : unul în spatele celuilalt.

Pînă să-mi exprim dezacordul cu această propunere care ne-ar fi reprofilat pe toţi ca solicitanţi, unchiul Vişan, proaspăt pensionat din postul de suplinitor la o catedră de istorie, a sugerat să ne aşezăm cu toţii roată în jurul lui Moş Gavrilă, cel mai în etate dintre noi, amintindu-şi printr-un reflex condiţionat că aşa procedau şi longobarzii în momente de restrişte. Această propunere a stîrnit obiecţia fotografului care ne-a explicat că ea nu este aplicabilă decît în ipoteza fotografierii din elicopter, aparat cu care atelierul nu era încă dotat.

Nu trecură nici două ore şi jumătate de la sosirea noastră cînd, în sfîrşit, găsirăm o poziţie aproximativ convenabilă, cam de tipul aceleia folosite la reîntîlnirile jubiliare ale absolventelor şcolii de menaj.

— E bine, hotărî maestrul, după ce ieşi cu greu de sub perdeaua neagră a aparatului. Numai laturile trebuie strînse puţin. Drept care împinse uşurel pe cumnata Filica în faţa nepoatei Dida şi pe Nuţă mai spre Vişan. Dar Filica era o fată dezvoltată

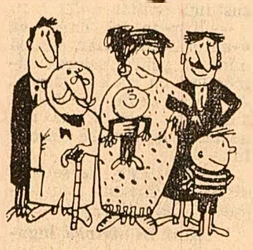

prin consum de dulciuri şi făinoase, în timp ce Dida semăna cu o lacherdă uscată, care începu numaidecît să fumege cînd observă că spatele muntos al celeilalte îi acoperă tot restul universului. Pe de altă parte, la latura dimpotrivă a careului se iscă o busculadă, întrucît Marlenica, fiind ţinută în echilibru instabil de bunica dinspre tată, se rezemase cu minuţele în turnul capilar clădit cu fixativ al Auricăi şi acum nu se puteau descurca una de alta.

— N-ai putea să ne fotografiezi cîte unul, întrebă candid Voicu, şi pe urmă să ne alăturăm pe un carton mare ?

Fotograful, căruia i se zbîrlise părul în cap tot îmbrobodindu-se şi dezbrobodindu-se din pînza neagră, îşi plimbă privirile rătăcite de la unul la altul şi îngăimă că, întrucît în curînd e ora de închidere, roagă pentru ultima oară ca grupul să se orînduiască în semicerc, bătrînii pe scaune, adulţii în picioare, în spatele lor, copiii jos ori pe genunchii vîrstnicilor, aşa cum e obiceiul de cînd s-a inventat arta fotografiei. Cele două femei care îl asistau, ne apucară tăcute şi energice de antebraţe, încercînd să ne statornicească.

Dar între timp, Ciubei, care avea un pronunţat simţ al familiei, o luase pe genunchi pe nepoţica Mirela, în vîrstă de optsprezece ani, drept care nevastă-sa îl somă s-o lase jos imediat. Pavel trase supărat scaunul de sub Ciubei, cerînd imperios ca acesta să stea în picioare întrucît e adult şi nu bătrîn, iar moş Gavrilă declară că lui i s-a făcut somn şi că o să se pozeze mîine, à la minut, în Cişmigiu, trimiţîndu-ne tuturor cîte un exemplar recomandat.

— Ia lasă-mă pe mine, strigă vărul Năstase fotografului, lasă-mă să-i prind eu aşa cum arată acuma, să se vadă singuri în poză cît îs de frumoşi !

Şi înainte ca celălalt să aibă vreme a-şi da consimţămîntul se repezi sub pînza neagră. Încremenirăm toţi cum ne găseam şi se făcu o linişte de se auzea apa în calorifer.

— Aşa, nu vă mişcaţi şi nu clipiţi, răcni vărul încă odată, şi în timp ce cu dreapta ţinea sus pînza ca pe un drapel, cu stînga îl împinse brusc pe fotograf sub ea, i-o lăsă pe cap şi dintr-un salt se trînti jos la picioarele celor ce prinseseră a fi în rîndul întîi.

...Umplurăm strada de larmă, în timp ce în spatele nostru se trăgeau rapid obloanele.

— Cine ştie ce-o să iasă din drăcia asta ? întrebă pe sub mustaţă unchiul Pavel, în timp ce ne îmbrăţişam şi ne sărutam cu toţii, de despărţire

— N-o să iasă nimic, îmi suflă Năstase în ureche, că am deschis uşiţa aparatului şi s-a făcut praf cîşeul Dar rămîne o amintire plăcută de familie...

GOPO

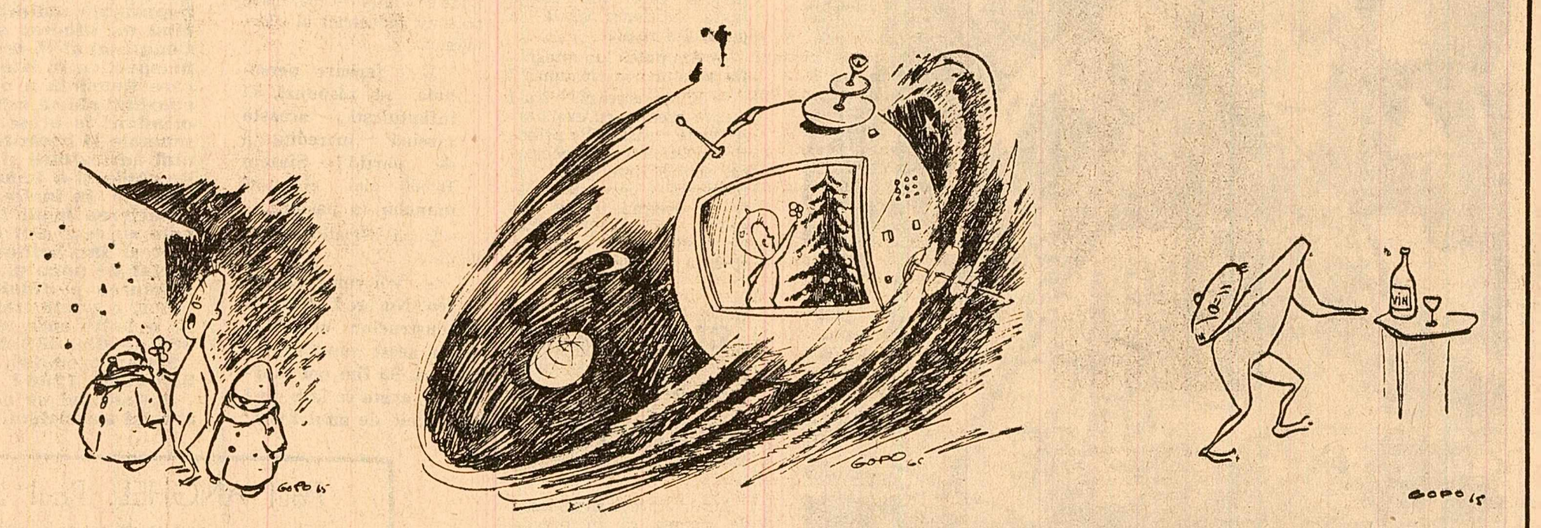

ANCHETA INTERNAȚIONALĂ A „SCÎNTEII"

Ce gîndiți despre PERSPECTIVELE ZILEI DE MÎINE A UMANITĂȚII

Ce va aduce viitorul, care sînt perspectivele zilei de mîine a umanității? O întrebare care preocupă arzător opinia publică și în legătură cu care omenirea cunoaște o gigantică înfruntare — forțe sociale uriașe ridicîndu-se pe toate continentele pentru a impune un răspuns corespunzător voinței și intereselor popoarelor.

În pofida deosebirilor de convingeri, concepții filozofice sau politice, a modului diferit de abordare și interpretare a problemelor evoluției sociale, oameni înaintați se întîlnesc pe platforma promovării marilor idealuri ale umanității — libertatea și pacea, apropierea și prietenia popoarelor, înflorirea și progresul națiunilor.

La ancheta internațională a „Scînteii"

răspund:

JOHN D. BERNAL

John Desmond Bernal, născut în 1901, reputat fizician și filozof englez, este profesor la Universitatea din Londra și membru al Societății Regale din Londra (Academia britanică de științe).
Militant progresist pe tărîm social, a fost președintele executiv al Prezidiului Consiliului Mondial al Păcii. Este laureat al Premiului Internațional Lenin „Pentru întărirea păcii între popoare" 1953.

Viitorul omenirii depinde în mare măsură de binefacerile pe care știința le va putea aduce pentru a fi împărțite în rîndul tuturor oamenilor muncii din lume — și nu așa cum se petrec lucrurile în prezent, cînd ele sînt folosite pentru a mări avuția celor bogați și pentru a continua exploatarea celor săraci, adică cei ce formează marea majoritate a populației globului. Abundența de energie electrică, progresul mașinilor electronice, dezvoltarea automatizării pot oferi bunăstare pentru toți, pentru satisfacerea nevoilor materiale în alimente, îmbrăcăminte, locuințe. Adăugînd la aceasta contribuția intelectuală a artelor și științelor am putea ajunge la cea mai grandioasă și fericită perioadă din istoria omenirii. Din păcate, egoismul și teama celor care, fără a produce, controlează totuși darurile științei, au făcut ca lumea contemporană să mai cunoască represiuni, pregătiri de război și focare de război, ca și amenințări de război nuclear. La rîndul ei, spectrul foametei planează permanent asupra a sute de milioane de oameni.

Este necesară întreaga hotărîre și inteligență a acelora care au ajuns să înțeleagă situația reală și necesitatea de a preveni asemenea perspective. Războiului din Vietnam trebuie să i se pună capăt, iar poporul vietnamez să beneficieze de libertatea de a-și hotărî singur propriul său viitor. Noile forme de colonialism în Africa, precum și existența unor guverne rasiste trebuie să înceteze; a sosit timpul ca guvernele reacționare, impuse în unele țări ale Americii Latine, să facă loc unor guverne populare.

Toate acestea, și încă multe altele, trebuie înfăptuite pentru ca lumea să se bucure însfîrșit de liniște și pace.

Asemenea țeluri solicită cel mai înalt și mai larg sprijin al tuturor popoarelor, sprijin care, sînt încredințat, va veni.

CESARE ZAVATTINI

Cesare Zavattini, proeminentă figură a cinematografiei italiene, s-a născut în 1902 la Luzzara în Reggio Emilia. Scriitor și scenarist, este unul dintre promotorii neorealismului în filmul italian. Filmele la a căror realizare a colaborat în calitate de scenarist, între care cităm „Hoții de biciclete", „Roma — orele 11", „Umberto D" — au obținut mari succese mondiale.

Nu numai tradiția, dar și conștiința te îndeamnă, la hotarul dintre un an și altul, să privești retrospectiv cele 365 de zile care au trecut și să încerci să scrutezi viitorul apropiat. Dincolo de dorințele, de planurile personale, firești și omenești, rațiunea și inima, într-o fericită îngemănare îți cer să te gîndești la ziua de mîine a umanității. Nu, aceasta nu este filozofie, ci însuși răspunsul firesc pe care fiecare om de bună credință trebuie să-l dea în clipa cînd se desparte de un an și cînd, ciocnind un pahar cu cei dragi, le dorește fericire.

Ca cineast, mi-au fost întotdeauna apropiate aspirațiile spre mai bine ale celor mulți și, pe măsura puterilor, am încercat în filmele mele să surprind aceste aspirații, să reflect adevărul. Neorealismul din filmele mele ca și din ale altor cineaști italieni este în felul său o oglindă în care adevărul, viața, se reflectă sub adevăratu-i chip. Marile idei ale contemporaneității, lupta pentru progres social, năzuința de pace nu pot fi despărțite de munca și viziunea creatorului, care altfel ar risca să rămînă un izolat. Iar istoria umanității este bogată în exemple care demonstrează că arta a căutat să țină pasul cu marile evenimente.

La sfîrșitul lunii noiembrie am participat la o manifestație, poate unică în felul ei. O noapte întreagă pe străzile Romei mii și mii de oameni și-au mărturisit gîndurile și durerea că mai sînt locuri în lume unde, în locul buzelor vorbesc tunurile. Cerînd încetarea războiului din Vietnam, spuneam atunci și vreau s-o repet și acum că a fost o demonstrație a demnității și conștiinței umane. Stă în puterea popoarelor să pună în calea războiului acel „disco-rosso" cum spunem noi, italienii, bariera care să stăvilească suferințele, distrugerile, foametea. Într-un climat de înțelegere și pace, de prietenie și apropiere între popoare, toate activitățile umane și, printre ele, se înțelege, așez și arta, pot înflori.

Răspunzînd anchetei „Scînteii" vreau să adresez cititorilor, vouă prieteni români, potrivit tradiției noastre, un „brindisi", adică un toast pentru pace, pentru frumusețea vieții.

MIHAIL ȘOLOHOV

Mihail Șolohov, autorul capodoperelor literaturii sovietice „Pe Donul liniștit" și „Pămînt deșteptat", a împlinit anul acesta 40 de ani de activitate literară, operele sale fiind publicate, numai în U.R.S.S., în 41 milioane de exemplare. Marele prozator sovietic, membru al Academiei de Științe a U.R.S.S., laureat al Premiului Lenin, doctor în drept al universității St. Andrews din Scoția, a primit anul acesta două mari distincții: Ordinul „Lenin" și Premiul Nobel pentru literatură.

Ce menire și ce sarcini are un artist care se consideră fiu al poporului său, o mică parte a omenirii și nu o divinitate din Olimp, nepăsătoare la suferințele omenești și ruptă de înfruntarea forțelor potrivnice?

El are menirea să vorbească cinstit cu cititorul, să spună oamenilor adevărul — cîteodată aspru dar întotdeauna curajos, să întărească în inimile oamenilor încrederea în viitor, în propria lor forță capabilă să construiască acest viitor. Să fie luptător pentru pace în lumea întreagă și să educe prin cuvîntul său asemenea luptători pretutindeni acolo unde va ajunge cuvîntul său. Să unească pe oameni în firească și nobila lor năzuință spre progres. Arta are o mare putere de înrîurire asupra minților și inimilor omenești. Cred că numai cel care îndrumă această forță spre trezirea frumosului în sufletele oamenilor, spre binele întregii omeniri are dreptul să se numească artist.

Folosesc acest prilej pentru a transmite prietenilor români, cititorilor „Scînteii" cele mai călduroase urări de Anul Nou.

KODALY ZOLTAN

Va fi mai strălucit decît își închipuiau cei mai mari poeți — dacă se va lecui de nebunia războiului.

Zoltán Kodály, marele compozitor maghiar, s-a născut în anul 1882, a studiat și a fost apoi profesor la conservatorul din Budapesta. Este membru al Academiei de Științe a R. P. Ungare, de trei ori laureat al Premiului „Kossuth", doctor honoris-causa al Universităților din Oxford și Berlin, profesor onorific al Conservatorului din Moscova etc.

ANDRÉ MAUROIS

Îmi este complet cu neputință să prevăd viitorul omenirii. Imaginați-vă că s-ar fi pus această întrebare unui om, unui scriitor din 1765; răspunsul său ar fi fost, evident, fără nici o legătură cu ceea ce vedem și trăim.

1) Omenirea poate deveni înțeleaptă și pașnică; ea poate, de asemenea, să se distrugă în lupte absurde.

2) Cred că cel mai bun mijloc de a asigura un viitor mai bun este înainte de toate educația; nu o cultură artificială, ci o informație foarte vastă dată tuturor; radioul și televiziunea pot face această dorință realizabilă.

3) Pentru a evita un război care ar însemna sfîrșitul vieții umane trebuie întărite instituțiile internaționale și mai ales să se cultive spiritul de pace la cetățenii din toate țările, arătîndu-le în mod deosebit ce ar însemna războiul și efectele sale.

Vă rog să credeți în sentimentele mele cele mai bune.

André Maurois, unul din cei mai mari scriitori francezi contemporani, s-a născut în 1885 în Normandia. Membru al Academiei Franceze, doctor honoris-causa a numeroase universități printre care Oxford, Edinburgh, Princetown etc.

JANUSZ GROSZKOWSKI

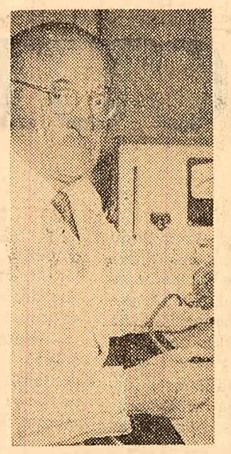

Prof. dr. Janusz Groszkowski, născut în 1897, președintele Academiei poloneze de științe, este considerat ca întemeietorul tehnologiei electronicii din Polonia; pe plan internațional e apreciat aportul său la dezvoltarea teoriei vibrațiilor neliniare. Membru onorific al Institutului Tehnic de Electronică și Electrotehnică din S.U.A., membru al Uniunii internaționale pentru știință, tehnică și aplicațiuni în vid, membru de onoare al Academiei Republicii Socialiste România.

Dintotdeauna, omenirea a fost călăuzită, în drumul ei, de două lumini: lumina amintirii „secolului de aur" trecut și lumina unui viitor mare, minunat.

Dacă prima din ele a adus mai degrabă alinări, cu atît cea de-a doua a constituit un imbold de acțiune, un stimulent de luptă, în speranța unei vieți demne de ființa omenească.

Astăzi nu mai avem iluzii în ce privește „secolul de aur" al trecutului, deoarece știința a lămurit în mod suficient fenomenele istoriei și esențele unor iluzii sociale care au fost, dacă nu retrograde, cel puțin stagnante. În schimb o mare forță a trezit speranța ca omenirea să atingă în epoca noastră cele mai înalte idealuri care au luminat-o — dreptatea și egalitatea socială, dezvoltarea deplină a spiritului umanitar, securitatea și pacea pentru toți.

Pentru realizarea acestor idealuri se duce azi o mare bătălie care cuprinde toate domeniile de activitate ale omului. Principala forță o constituie țările care construiesc socialismul și frontul acestei lupte cuprinde azi mințile și inimile tuturor oamenilor din lume. Se poate spune că niciodată încă în omenire nu a fost o atmosferă morală atît de prielnică pentru afirmarea acestor înalte năzuințe.

Faptul că știința există pentru a sluji omului este un adevăr evident și în același timp dorit. Totodată, tocmai știința, realizările ei și realizările tehnicii creează cele mai amenințătoare posibilități de distrugere a civilizației umane. Și pentru ca realizările științei să nu fie folosite împotriva omului se duce o luptă necontenită. Valoarea morală a realizărilor științei este imprimată de om căci de el depinde cum vor fi folosite aceste realizări.

Aceasta este cauza pentru care savantul, atît ca specialist cît și ca cetățean, trebuie să lupte. Aceasta este cauza care antrenează conștiința oamenilor de știință, cauza care determină nu numai rolul lor în lupta pentru o viață mai bună a omenirii dar, în același timp, și răspunderea pentru destinele ei.

Perspectivele realizării unor asemenea idealuri ale omenirii sînt în funcție tocmai de această cauză.

FREDERICK SEITZ

Frederick Seitz, născut la San Francisco în anul 1911, doctor în științe, este președinte al Academiei Naționale de Științe din Statele Unite ale Americii. Lucrările sale în specialitatea chimie-fizică i-au adus o largă prețuire în lumea științifică internațională. Este membru de onoare al Academiei Republicii Socialiste România.

Anul 1965 a marcat punctul maxim al Anului internațional al Soarelui Calm și al Expediției Oceanografice Indiene. Aceste programe de cercetări sînt semnificative nu numai pentru că ele au lărgit sfera cunoștințelor umane, dar totodată pentru că au prilejuit o întîlnire a oamenilor de știință din multe țări, în scopul unei strînse colaborări de lucru. Întrucît, datorită dezvoltării mijloacelor de comunicație, planeta noastră devine din ce în ce mai mică, toate națiunile trebuie să acorde o importanță deosebită activităților științifice menite să promoveze o mai strînsă colaborare și înțelegere internațională. Știința slujește umanitatea și în multe alte feluri decît prin promovarea înțelegerii între oameni, dar acest serviciu nu are nici pe departe o mai mică valoare.

Privind progresele științifice realizate în anul care a trecut, notăm mari pași făcuți în cercetările cu privire la Lună și la sistemul planetar, în extinderea cunoștințelor despre evoluția universului nostru, cît și a informațiilor despre vîrsta vieții pe pămînt, în științele vieții la nivelul molecular.

Anul 1966 promite multe, în toate domeniile științifice. Ne așteptăm la o mai mare activitate internațională, atît în ceea ce privește știința spațială și astronomia, cît și dezvoltarea cunoștințelor noastre despre procesele vieții.

Mai presus de orice, trebuie însă să sperăm că anul pe care îl începem va prilejui tuturor națiunilor ocazia de a conlucra mai eficace, pentru rezolvarea numeroaselor probleme comune ce stau în fața omenirii în zilele noastre.

FRIEDRICH DÜRRENMATT

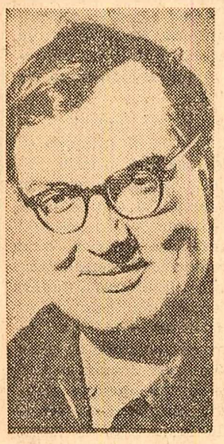

Friedrich Dürrenmatt, născut în anul 1921, este unul din cei mai renumiți dramaturgi contemporani. Piesele sale „Romulus cel Mare", „Vizita bătrînei doamne", „Fiziczenii" se bucură de succes pe marile scene ale lumii. Este laureat al premiului pentru cea mai bună piesă radiofonică a anului 1957, laureat al premiului „Italia" și al premiului „Schiller".

A existat întotdeauna o contradicție între voința și posibilitățile omului. Aș numi aceasta un conflict permanent între morală și sistem, pentru că orice morală nouă se opune unui sistem vechi, devenit istoricește anacronic.

Lupta împotriva constrîngerii a existat în societatea umană tocmai în măsura în care constrîngerea reprezenta anacronismul, iar umanitatea se opunea sistemelor anacronice. Drumul acesta a fost și este greu, pentru că ideile progresului coabitează cu acelea contrarii, ale regresului. Exemplul Statelor Unite este, în acest sens, elocvent. Pentru unii, cei din Ku Klux-Klan, problema raselor apare ca o problemă capitală; pentru alții însă, este un prilej de a demonstra că marile idei exclud noțiunile retrograde.

Știința a făcut pași gigantici, reflectînd forța geniului uman. Din piesa mea „Fiziczenii" nu trebuie să se înțeleagă că există o fizică bună și o fizică rea. Intenția mea era să afirm că știința dă naștere unor noi legi, după cum ea decurge din anumite legi. Dezvoltarea tehnicii, de pildă, este o necesitate vitală. Dar iată că oamenii de știință trag semnalul de alarmă: rezervele de materii prime energetice sînt pe cale de a se epuiza. Și atunci apare întrebarea: cum am putea trăi fără energia nucleară?

Spun: **„trăi"**. Așadar nu pot să concep forța nucleară concentrată în pilula ucigașă a bombei, ci ca pe o rezervă de energie, ca pe o sursă de viață. Orice concepție contrară este echivalentă cu un fatal scurt-circuit universal.

Nedreptate socială? Război? Întreaga desfășurare a istoriei contemporane demonstrează că omenirea nu mai poate reveni la asemenea „soluții" într-o vreme cînd, dincolo de tot ceea ce este tactică politică, apar realități colosale ca necesitatea de a fertiliza continente ale foametei, de a irriga Sahara.

Război? Pace? Dar aceasta înseamnă a alege între demență și rațiune. De aceea sînt foarte optimist. Drumul rațiunii este ireversibil.

ȚOI ÎN SĂK

Prof. dr. Țoi In Săk, născut în anul 1914, la Phenian, este președintele Academiei Coreene de Științe Medicale și membru corespondent al Academiei de Științe a R. P. D. Coreene. Desfășoară o vastă activitate științifică, fiind autorul unor lucrări apreciate pe plan internațional, în lumea medicală.

Înfăptuirea păcii în lume și a progresului societății omenești reprezintă idealul nobil al omenirii. Știința își poate îndreptăți menirea numai contribuind la dezvoltarea societății și la bunăstarea popoarelor.

Noi astăzi resimțim binefacerile realizărilor științei care fac mai bogată viața omenirii și accelerează dezvoltarea societății omenești. Oamenii simpli aduc mulțumiri savanților care, prin activitatea lor creatoare, întregesc tezaurul comun al civilizației mondiale. Există însă în această lume și oameni care folosesc roadele dobîndite de știință pentru scopurile lor războinice și agresive, așa cum procedează cercurile dominante din S.U.A. în războiul din Vietnam. Asemenea acțiuni trebuie zădărnicite cu hotărîre prin lupta popoarelor.

Oamenii de știință coreeni susțin cu fermitate că știința, creație comună a înțelepciunii omenirii, trebuie să servească progresului și prosperității omenirii și consideră o datorie a lor nobilă să-și dăruiască talentul creator fericirii poporului lor și a lumii. Consider că descoperirea sistemului Kenrak în organism ca un sistem independent funcțional și morfologic, succesele dobîndite în studiul unor proprietăți ale maselor plastice sînt rezultatele acestei aspirații.

Oamenii de știință coreeni transmit din suflet oamenilor de știință și poporului României frățești mari succese și bune urări de Anul Nou.

Desen de George VOINESCU

Desen de Mihu VULCĂNESCU

COPILĂRIA LUI MICULA

Marin PREDA

Scriitorul Marin Preda lucrează în prezent la un nou roman. Eroul cărții sale — Micula — fiu de țăran, este activist de partid. Copilăria sa e evocată în fragmentul pe care-l publicăm, într-unul din momentele care au rămas în memoria satului. Episoadele din care face parte și fragmentul de față se referă la anii din copilăria și adolescența eroului, care solicită caracterul acestui personaj spontan și neconcesiv, spre alte preocupări decît cele specifice și obișnuite vîrstei.

De la comitet Micula trecu pe la dormitor, își luă servieta în care vîri din cufărul de lemn pe care îl păstra sub pat cîteva cămăși și obiecte de toaletă și o jumătate de oră mai tîrziu se afla la gară, unde luă cursa care îl lăsa, după un ceas de mers peste cîmpie, la șase kilometri de Deparați. Satul acesta îl vedea pe Micula o dată pe an, cînd se ducea la ai săi să-și petreacă concediul, cu o sarcină de partid nu-l văzuseră însă decît o singură dată, prin '46.

Pînă anul trecut lucrase la Direcția regională a comerțului, înainte de asta făcuse un an de zile o școală de partid, înainte de asta fusese militar, satul era la curent cu tot ce îl privea. Acest Mircea al lui Ion Ilie Albuleasa (asta era porecla tatălui, nu se știe de ce nu le plăcuse oamenilor numele lui de Micula și îl schimbaseră cu Albuleasa, deși nu exista nimic cu alb care să se fi petrecut vreodată în familia lor) atrăsese deci atenția satului mult mai mult decît îi atrăsese lui satul atenția, fiindcă el, din anul acela nu mai era la curent cu nimic din ce se petrecea aici și nu mai știa nimic. Iar cei care îl cunoșteau ar fi putut să spună că al lui Micula le captase atenția nu numai mai mult decît se obișnuia cu tinerii țărani de vîrsta lui ci și mai demult, de prin anii lui de școală. Țineau minte mai bine colegii lui și cei de o generație apropiată de a lui, dar și alții mai vîrstnici, fiindcă interesul pe care îl stîrnește comportarea cuiva într-o anumită împrejurare atrage după sine dezvăluirea și a altor împrejurări la care unii n-au putut fi nici participanți nici martori. Dacă de pildă Micula s-ar f[illegible] întîlnit cu colegul lui de ba[illegible] sau cu fostul său învățăt[illegible] dir[illegible] anul an de școală, [illegible] fi pomenit int[illegible] atît de sigur, d[illegible]e cu o fîntînă [illegible]ar cu fîntîna [illegible] — pe cît de [illegible] făcînd un tes[illegible]tori, răspu[illegible]are l-am ob[illegible]u verde. I[illegible] patru sate [illegible]mplare cu [illegible]pe toată [illegible] seceta și [illegible]e treceau [illegible]a de ce-[illegible]

[illegible]ntr-adevăr [illegible] fîntînă părăsită [illegible]runcase odată un [illegible]le **pelagră** și în[illegible]ă niște oameni cu unelte s-o sleiască, să-i facă adică iarăși apa bună de băut și copiii năvăliseră în jurul ei: în pietrișul scos de oamenii aceia de pe fundul fîntînii se găseau bani. Era amintirea pe care o păstra fîntîna de pe vremea cînd oameni și vite se adăpau din ea și cînd în trecere spre cimitir rudele morților aruncau, în timpul popasurilor funebre prin sat, bani pentru cinstirea celui care trecea pentru ultima oară pe lîngă fîntînile din care scosese apă. Micula Mircea găsi chiar o monedă de cinci lei și o arătă celorlalți, cineva însă îi dădu în aceeași clipă peste mînă și băiatul o scăpă jos. Un altul o luă și o zbughi, cu ceilalți după el scotînd răcnete, printre care și Micula, și băiatul fu ajuns și vrură să-l trînteească la pămînt. Era însă ceva mai mare și mai puternic decît ceilalți și îi fu de ajuns să țină doar mîna ridicată și moneda să-i revie lui. Se întorsese chiar din nou în jurul pietrișului scos din fîntînă să mai găsească și altele. Micula se apropie atunci de unul din oamenii care scoteau pietrișul cu gălețile și se rugă de el să-i spună hoțului să-i dea banul îndărăt. Țăranul se supără pe toți, se făcu că are să pună mîna pe o cazma și le spuse că dacă nu pleacă de lîngă fîntînă are să rupă cazmaua aceea pe spinarea lor, ce, asta învață ei alături, de aia i-a trimis tat-său la școală, să se înghesuie unii pe alții pentru un ban găurit? Micula se furișă pe la spatele celui care îi luase moneda, și care, aplecat jos scormonea ca și ceilalți în nisipul umed, îi sări în spinare, căzu cu el grămadă, îl apucă de pumnul strîns în care ținea moneda și-și înfipse dinții în el ca într-un măr. Moneda căzu jos, Micula se repezi la ea și de cîteva ori trecu astfel de la unul la altul. Cînd o scăpă o ultimă oară și văzu că n-o s-o mai recîștige, Micula apucă un pietroi și îi dădu celuilalt cu el în cap.

— Na, îi spuse și îi desfăcu ghearele și îi luă moneda. Să te saturi, mai adăugă, ca și cînd ar fi vrut să-l consoleze.

Se pare însă că lovitura, deși fusese dată drept în moalele capului și îi curgea sînge, nu izbutise cu nici o iotă să-i clintească celuilalt ideea că moneda i se cuvine, el țîșni în picioare și se repezi iar în Micula, care însă o luă imediat la fugă. Intrară în curtea școlii, îi ocoliră zidurile în goană de mai multe ori, intrară în sălile de clasă țipînd, țîșniră de cîteva ori prin ferestrele deschise și în cele din urmă o **minciună** a fugăritului îl aduse pe celălalt întîi peste cap, în gît, apoi de-a rostogolul pînă în scara de ciment de la intrare unde își scrînti umărul. Un învățător, auzind zarva, ieși din cancelarie, îi chemă pe amîndoi copiii la el și fără să le spună ceva, mîncînd dintr-un covrig subțire de circiumă de sat, le cîrpi pe rînd cîte o palmă țeapănă după ceafă. Cel cu mîna scrîntită și cu capul zgîriat scoase un urlet, o luă la fugă spre poartă și se opri acolo răcnind vindicativ, ca un cățelandru otînjit în clipa cînd a fost prins cu botul în oala cu mîncare, avînd aerul că oala ar fi trebuit să fie lovită și nu el. Micula însă se uită la învățător stupefiat:

— De ce dai, mă, în mine?! zise.

Învățătorul, care tocmai vroia să se îndepărteze, se întoarse. Se făcu mare liniște, toată școala se adunase și făcuse cerc gros în jurul băiatului și învățătorului. Acesta își scoase o mînă din buzunar, îl apucă pe copil de bărbie și îl ținu astfel ferm, cu capul dat pe spate.

— Al cui ești tu? îl întrebă el, care era localnic și îi cunoștea bine pe toți țăranii.

— Stai, mă, că mă doare gîtul, spuse Micula mișcîndu-se înapoi.

Învățătorul îi dădu drumul, se îndreptă alene spre scara de ciment de la intrare, se așeză pe bordura ei înaltă și îl chemă pe băiat la el. Cercul gros de copii se apropie odată cu cel chemat.

— Aici trebuie să spui al cui ești, explică învățătorul sugerînd că asta e una dintre lecții, să-l învețe să vorbească, în timp ce privirea lui absentă urmărea ceva sau pe cineva care tocmai trecea pe drum. Și repetă: al cui ești?

— Alion Ilie Albuleasa, răspunse băiatul și învățătorul, după o clipă de surzenie simulată își răsuci capul într-o parte și spuse:

— Nu aud! Voi auziți ceva? se adresă celor mai mari.

Copilul zise cu o voce limpede:

— Sînt al lui Ion Ilie Albuleasa, ce tu ești surd? Ți-am mai spus o dată!

O rumoare înaltă de voci subțiri se revărsă peste liniștea din partea aceea a satului. Învățătorul se ridică, intră în cancelarie și se întoarse însoțit de încă doi dascăli, printre care o femeie foarte tînără, cu trupul subțire ca o viespe, îmbrăcată în costum național și rujată și pudrată din gros.

— Ascultă, mă, Albuleasa, spuse cel dintîi dintre învățători, așezîndu-se iarăși pe brațul de ciment al scării, de ce te-ai apucat tu la bătaie cu ăla?

— Nu-l cheamă Albuleasa, îl cheamă Micula, zise învățătoarea recunoscîndu-l. Păi îl știu eu, ce-am pățit cu el pînă l-am învățat să stea în bancă, din prima zi s-a ridicat de la locul lui după zece minute și a luat-o spre ușă, continuă învățătoarea. Și cînd l-am întors îndărăt a început să plîngă. „Nu pot domnișoară, zice, că mă furnică picioarele".

— Spune Micula, reluă învățătorul după ce ascultase ca și cînd ar fi cunoscut povestea cu furnicatul picioarelor, avînd aerul că asta e un fleac față de ce o să se întîmple acum. De ce te-ai apucat cu ăla la bătaie?

— Păi dacă mi-a luat francul, răspunse băiatul.

— Ei, și?!

— I l-am luat îndărăt și eu am fugit, fiindcă era francul meu și el s-a luat după mine și cînd am văzut așa i-am făcut o minciună și el a venit peste mine și a căzut în gît! Ce era să-i fac!

— Minte, dom'vătător, îl pîri atunci cu entuziasm cineva din mulțimea de copii. I-a spart capul cu un pietroi.

— Auzi ce zice ăla? exclamă învățătorul. Sau nu-i adevărat?

— Păi ce tu n-ai văzut? Ce mai mă întrebi așa? zise băiatul.

Cercul de copii fremăta, se înghesuia, cei din față se luptau să păstreze o distanță, să-nit aici la noi să ne spui? Noi l-am ti obligat să-ți dea francul îndărăt și toată chestia s-ar fi terminat fără sînge. Așa, dacă moare ăla?! Cine îl mai înviază?!

— Lasă că nu moare el! spuse Micula indignat și deodată îi țîșniră lacrimile și se strîmbă de exasperare. Îi întinse învățătorului moneda și îl luă tot pe el martor al unei nedreptăți pe care îl invita s-o facă, dacă asta urmărea cu tot dinadinsul: na, dă-i-o tu lui, dacă era francul pe care l-am găsit eu în nisip și el mi l-a luat...

— Bravo, zise învățătorul surprins, așa da. Și se adresă celorlalți: unde e ăla cu capul spart? Ia vin încoace, mă!

Și învățătorul dădu moneda unuia dintre cei mari și îl trimise la prăvălie să cumpere cu ea covrigi și bomboane și să le împartă pe urmă celor doi în mod egal. Dar Micula nu mai părea interesat de soarta monezii și nici de transformarea ei în cu totul altceva decît ce mai reprezenta ea încă pentru el ca și pentru ceilalți, căutarea în nisip, surpriza unei lumi deodată adevărate cum spuneau frații în iernile lungi de acasă, cu fîntîni cu comori păzite de... Și nu mai răspunse la nici una din întrebările pe care învățătorul încercă să i le mai adreseze. Învățătoarea lui îl apucă de bărbie și îi spuse cu un glas înalt și subțire, din vîrful limbii, cu o bunăvoință insistentă și rece:

— Așa te-a învățat tata acasă să vorbești? Nu știi să vorbești frumos. Aici, la școală trebuie să vorbești frumos, auzi Micula? Uită-te la mine, ai auzit ce ți-am spus? Ai înțeles?

Se dovedi că înțelegea totul și din ziua aceea chiar se feri să mai atragă atenția asupra sa, dar nu putea să nu atragă, avea o gîndire scînteietoare și deseori învățătoarea, după un răspuns al copilului părăsea clasa și se înapoia cu unul sau chiar cu doi colegi de ai ei.

— Micula, ia spune...

Și formula din nou întrebarea pentru ca elevul să repete răspunsul său uimitor.

La paisprezece ani chipul băiatului se umbri însă și o tăcere meditativă luă locul neobișnuitei lui spontaneități: termina tocmai școala și nimeni nu înțelesese schimbarea care se petrecu cu el în acel ultim an. Nici învățătura nu îl mai prii și la examen nu mai uimi pe nimeni. Tatăl său nu înțelese nici el de ce băiatul nu mai era cel de totdeauna la treburi, ce i se întîmplase, nu bănui adică ce urmări putea să aibă pentru Mircea al lui un schimb de cuvinte care avu loc între ei într-o zi. Dacă după terminarea cursului primar de șapte clase, avea să-l dea mai departe la școală, aceasta fusese întrebarea pe care băiatul i-o pusese parcă în trecăt. Tatăl lui Micula fusese odată primar și primăria asta îl cam înrăise, nu izbutise ca alții să-și mărească în acest timp lotul de pămînt și căpătase un tic de gîndire — care de altfel după un timp îi trecuse — și care se exprima prin cuvîntul **beneficiu**; dacă n-ar fi avut deja o poreclă e de presupus că ar fi căpătat atunci în mod sigur una. Pe toate le gîndea din punctul de vedere al unui beneficiu eventual și numai o întîmplare îl vindecă de acest tic, care amenința să facă din el un ins cum sînt mulți la sate, la care o mică istorie sau o poreclă care îi însoțește reprezintă tot ce au ei mai deosebit, ceea ce nu era cazul cu tatăl lui Micula, om cu experiență de război și pasionat între altele de politică. Avînd niște bani cumpără într-o toamnă niște oi tinere cu un preț cu mult mai ieftin decît vînduse el altele bătrîne primăvara, cu gîndul inspirat să aștepte deci primăvara și să realizeze astfel un cîștig oarecare, un beneficiu. Numai că, grase toamna, oile slăbiră prea tare în timpul iernii — de aceea și erau ele mai ieftine toamna, fiindcă iarna nu pășteau pe cîmp și le trebuia nutreț — și Ion Ilie Albuleasa trebui să vîndă cîteva din ele, la un preț bineînțeles mai mic, ca să le cumpere acest nutreț și să le poată vinde primăvara așa cum plănuise. Cam asta făcu și nu numai că nu-i ieși nimic la vînzare dar chiar pierdu, și multă vreme după aceea umblă posomorît și nimeni nu-l mai auzi după aceea vorbind de afaceri, cîștiguri și de altele de acest gen. Pe vremea însă cînd îi punea alde fi-său Mircea întrebarea aceea, numai la asta îi era gîndul.

— Și ce beneficiu o să am eu, mă, dacă te duci tu la școală, îi răspunse el cu o voce înghețată și batjocoritoare. Ce, nu-ți place munca?

Era singurul băiat dintre copii — mai avea două surori, una mai mare și alta mai mică decît el — și tatăl abia așteptase această vîrstă a băiatului ca să-l pună la muncă, nu putea el munci pînă la bătrînețe pentru copii și în afară de asta trebuia învățat să cunoască pămîntul și care sînt muncile lui, și cu cît asta se putea mai curînd, cu atît mai bine și pentru el și pentru părinții lui. Micula Mircea începu deci să-și ajute familia, dar criza nu se îndepărta, nu se petrecea cu el acea contopire a ceea ce e în cap cînd faci o treabă, cu treaba pe care urmează chiar s-o faci, așa cum se observă la cei vrednici și care se dovedesc încă de la o vîrstă crudă, vajnicii țărani ce vor deveni nu vor trece mai mult de zece ani, adică să se însoare, să vorbească tare, să înspăimînte o vită cu un pumn făcînd-o să scoată un răsuflu scurt pe nări, să-și înjure nevasta cu acel amestec de sentimente în care autoritatea și dragostea alternează violent în cursul chiar al unui singur cuvînt spus și să facă să se afle că știe, dacă o să fie nevoie, să pună mîna pe ciomag și să dea fără șovăială la cap oricui ar îndrăzni să se lege de el sau de familia lui.

Îl trimitea de pildă să măture oborul și să dea coceni la iapă, Micula se ducea să măture oborul, dar tatălui i se părea pe semne că durează prea mult acest măturat și răcnea: „N-ai auzit, mă, să dai coceni la iapă?". Micula lăsa măturatul și se ducea după coceni și la întoarcere, cu cocenii în brațe ocolea o furcă aruncată acolo cine știe de cine. „Ridică, mă chiorule, furca aia de jos, nu vezi că o să te înțepi în ea?", se auzea iar de pe undeva de unde îl urmărea, vocea tatălui și Micula, ca și cînd aceste răcnete n-ar fi avut pentru el un sens doar de semnalare sau de luare aminte, ci parcă erau pure comenzi adresate să fie executate imediat, se apleca să lase cocenii jos și să ridice furca, și atunci se apropiau pașii din locul de unde se auzise vocea și parcă ar fi avut capul de lemn astfel de sunet scotea palma ca de curea a țăranului lipindu-se de tidva fiului.

Își reveni cu încetul și ajunse flăcău, și îl sprijinea acum atent pe tată în toate treburile, dar tot nu se purta în mod obișnuit, în privire întîrzia să-i apară, ca la ceilalți acea strălucire aprinsă cînd pe dinaintea lui își legăna trupul o fată sau o femeie tînără; în privirea lui rămînea, umbrită, vechea strălucire de la paisprezece ani, fără absența meditativă care urmase, păzită însă de o înțelepciune cîștigată fără pierderea a ceva. Ca niște gătini bete se învîrteau fetele în preajma lui, iar cele care știau prea multe aveau expresii de neliniște cînd se uitau la el, ca și cînd vederea acestui flăcău spre care nu puteau răzbate cu dorințele lor le-ar fi amintit cu spaimă de puritatea pierdută. Criza prin care trecu Micula Mircea în perioada aceasta a doua nu era deci în legătură cu fetele sau femeile, cum era firesc să se presupună. O altă întîmplare le venea în minte celor care își aminteau de el, cînd băiatul mai era încă în sat și asculta de tatăl său...

Victor EFTIMIU

O noapte de altădată

Trăia pe vremuri în București — poate că mai trăiește și azi, și-n acest caz ar avea peste o sută de ani — un cetățean înalt și slab, cu fața scofîlcită, cu plete lungi și cărunte, sub o pălărie cu borurile largi, cu lavalieră, cu o pelerină fastuoasă, oarecum înverzită, tipul boemului famelic, poet și pictor în același timp, băiat bun, altminteri, modest, cam într-o ureche, cam farsor și care, pe numele lui adevărat se chema Ion Popescu, din satul Lerești. Își luase un pseudonim important de nobil francez, Jean de Leresty.

Ultima oară l-am văzut acum treizeci de ani în Cișmigiu și, deși eram mult mai tînăr decît el, îmi spunea „maestre".

Foarte politicos, altminteri. Se plîngea de o anumită dezordine care se însinuase în literatură, mai ales printre noii poeți moderniști.

— Maestre, mă întîmpina el, ai văzut ce haos? N-ar fi vremea ca noi, ăștia clasicii, să fondăm o revistă care să pună lucrurile la punct?

I-am răspuns că sînt de perfect acord și că am să caut un editor.

Noi, ăștia clasicii, adică el și cu mine, ne cunoșteam de vreo alți treizeci de ani. Eram o ceată de încurcă lume, care scriam cu mîna dreaptă poezii semănătoriste, iar cu stînga trăgeam pe dracul de coadă. N-aveam nici locuință, nici bani, nici ce să mîncăm. Lucrul acesta nu ne împiedica, totuși, ca la ora mesii, cînd ne despărțeam, să ne urăm unul altuia, foarte serios:

— Poftă bună! Cum își ziceau boierii și burghezii înstăriți.

Ca și cum numai pofta de mîncare ne-ar fi lipsit. Nu pierdeam niciodată ocazia să fim oameni subțiri și să ne urăm „poftă bună", strîngîndu-ne mîinile cu efuziune.

Un ceai de cinci parale, în locanda lui Ghidale din Calea Văcărești, era singura consumație pe care ne-o permiteam. În bănuțul de cinci parale intra și dreptul de a sta cîteva ore la căldură.

Nu mirosisem încă emanațiile, calde sau reci, ale unui vulcan, dar aveam totuși impresia că ne aflăm la poalele Vezuviului, unde Jean de Leresty, bunul nostru Jean, urma să ne ducă pe toți „la anul".

Noi eram numai poeți. El avea avantajul de-a fi și pictor. Făcea portrete de băcani și care cu boi, copiind ingenios pe Grigorescu. Pentru el, banul de argint de doi lei nu era o himeră. O dată a primit și cinci lei, de la văduva unui preot pe care-l imortalizase pe spatele unei lăzi de zahăr Ripiceni. Acestea se petreceau cam acum șaizeci de ani. Noi aveam vreo 16—17 ani, el trecuse de patruzeci și era cel mai puțin sărac dintre noi.

Avea și locuință. Ședea pe Calea Plevnei, într-o casă dărăpănată.

Era chiriașul unei odăi spațioase, poditä cu scînduri putrede, care scîrțîiau și trozneau. Printre aceste scînduri își făcuseră loc cîteva găuri lipite cu pămînt, urmele scîndurilor uzate din cale afară și pe care proprietăreasa refuza să le repare, invocînd neplata chiriei.

Milos din fire, Jean de Leresty se îndurase și de noi, adăpostindu-ne la el, în Calea Plevnei. Veneam la el, în toiul nopții, clandestin.

Bineînțeles, n-avea nici paturi, nici saltele, nici plăpumi, nici perne pentru toată lumea. Trebuia să ne mulțumim cu un ziar așternut peste micile gropi căptușite cu pămînt și să dormim cu genunchii la gură, ca să fie loc pentru toată lumea.

De frica proprietăresei trebuia să venim tîrziu, după miezul nopții și să ne strecurăm ca fantomele în odaia lui Jean de Leresty. Se pare că, cu toate carele cu boi și chipurile de prelați și de negustori, pictate cu atîta bună credință, amfitrionul nostru, al celor 4—5 poeți semănătoriști, nu-și plătise chiria de cîteva luni. Mai veniserăm și noi să ațîțăm conflictul pe care-l avea cu proprietăreasa!

Fire delicată, scumpul nostru Jean continua să ne adăpostească.

Fusese un decembrie cîinesc. Soba de tinichea nu mai văzuse și nu mai mîncase lemn de la Sfîntul Nicolaie. Amenințat să fie dat afară pentru neplata chiriei, Jean de Leresty ne comunică — cu cele mai delicate menajamente posibile — că trebule să găsim o formulă nouă a spațiului nostru locativ, acolo, în Calea Plevnei, devenind indezirabili.

Dar nici în această postură de om care pune ordine în haos, optimismul nu-l părăsea: era încredințat că de Anul Nou, în noaptea revelionului, vom avea o surpriză plăcută, vom primi un cadou cel puțin egal cu viitoarea călătorie la poalele Vezuviului.

Sosi și mult așteptata noapte a sfîrșitului de an. Peisajul era o adevărată feerie, cu fulgi mari ce dansau în lumina felinarelor cu gaz aerian, cu sănii luxoase, cu clinchete de zurgălăi, cu doamne în blănuri bogate, teșind din magazine cu pachete de prăjituri, cozonaci și bunătăți de toate felurile, șunci, purcei fripți, gîște rumenite și drugi de salam de Sibiu înveliți în argint de „staniol"!

În ultima zi a lui decembrie, Jean de Leresty și ceata confraților săi furăm concediați irevocabil de nemilostiva proprietăreasă. Unde vom petrece revelionul?

Ceainăria din Calea Văcărești se închidea cu o oră înainte de miezul nopții. Ce ne facem? Tarafe de lăutari treceau spre centru, să cînte boierilor și curcanilor fripți ce se lăfăiau pe mese, în sufragerii unde lemnele trozneau în sobe cu îngerași de porțelan.

Noi bățeam Calea Plevnei să ieșim în bulevard. Zăpada ne ajungea pînă la genunchi. Jean de Leresty ne conducea, misterios. Încotro? Știa el ce știa. Ajunși la Cișmigiu, lîngă liceul Lazăr, se opri. Ne făcu semn să așteptăm.

Într-adevăr după cîteva minute, iată că se coboară spre noi de pe Schitu Măgureanu o altă ceată de trubaduri izgoniți și ei de proprietar, tot pentru neplata chiriei. Eram zece inși cu toții. Jean schimbă cu șeful celeilalte cete cîteva cuvinte de conspirator. Apoi ne ordonă:

— După mine, fraților!

Și o luă în sus, pe Schitu Măgureanu, la casa de unde fuseseră alungați ceilalți cinci. Aceștia se îndreptau acum spre fosta noastră locuință din Calea Plevnei, spre fericirea celor doi proprietari care, în sfîrșit, găsiseră niște chiriași buni platnici. Azilurile se mutară unul în locul celuilalt.

Fulgii de zăpadă se întețeau, sănile își sunau tot mai spornic zurgălăii. La o casă boierească luminată „a giorno" se deschiseseră ferestrele, să intre aerul proaspăt al nopții. Era prea cald în saloane...

ŞEDINŢA COMISIEI DE ORGANIZARE PENTRU PREGĂTIREA CONGRESULUI DE ÎNFIINŢARE A UNIUNII NAŢIONALE A COOPERATIVELOR AGRICOLE

În ziua de 30 decembrie 1965 Comisia de organizare pentru pregătirea Congresului de înființare a Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole s-a întrunit în ședință de lucru și a examinat mersul lucrărilor de pregătire a congresului.

Comisia a constatat că proiectele de statut al cooperativei agricole și al uniunilor cooperatiste au avut un puternic ecou în rîndurile țărănimii, fiind primite cu profund interes și adeziune deplină. Totodată au fost făcute de către cooperatori, brigadieri, președinți, inginери, mecanizatori și alte categorii de oameni ai muncii de la sate numeroase propuneri în legătură cu organizarea muncii în cooperativele agricole, sistemul de retribuire a muncii, retribuirea suplimentară, întărirea rolului adunării generale în dezvoltarea cooperativei, atribuțiile președinților, brigadierilor și altor cadre de conducere, precum și în legătură cu alte aspecte din viața cooperativelor agricole.

Unele din aceste propuneri se referă la criteriile de atribuire a loturilor în folosință personală. Examinîndu-le, comisia a hotărît să recomande introducerea în proiectul de statut al cooperativei, la articolul 4, un alineat nou cu următorul cuprins:

„Familiilor din care alături de unul din părinți lucrează efectiv în cooperativă unul sau mai mulți copii în vîrstă de peste 16 ani, precum și familiilor din care nici unul din soți nu lucrează în cooperativă, dar participă la muncă cei puțin doi membri ai familiei în vîrstă de peste 16 ani, li se atribuie în folosință un lot întreg".

De asemenea, examinînd propunerile pentru reglementarea situației loturilor care se găsesc în prezent în folosința familiilor de cooperatori salariați în diferite întreprinderi și instituții, comisia recomandă să se introducă în proiectul de statut un alineat nou care să prevadă:

„Vor deține în continuare loturile pe care le au în prezent în folosință familiile de cooperatori care la înscriere au adus pămînt în cooperativă și locuiesc în sat, indiferent de funcție și de locul unde muncesc".

Comisia recomandă ca aceste propuneri să fie dezbătute o dată cu proiectul de statut al cooperativei agricole, urmînd ca ele să fie incluse în forma definitivă a acestui proiect, ce urmează a fi supusă aprobării congresului.

Comisia a examinat proiectul de statut al Casei pensiilor care stabilește criteriile de pensionare a țăranilor cooperatori în caz de bătrînețe sau incapacitate de muncă. Proiectul de statut al Casei pensiilor va fi dat publicității la începutul lunii ianuarie.

Comisia recomandă ca în cursul lunii ianuarie 1966 să se organizeze o largă dezbatere a proiectelor de statut al cooperativei agricole, al uniunilor cooperatiste și al Casei pensiilor, în adunările generale ale cooperativelor agricole de producție.

Ședința de constituire a Consiliului Național al Cercetării Științifice

În ziua de 30 decembrie 1965 a avut loc ședința de constituire a Consiliului Național al Cercetării Științifice. În cadrul ședinței, tovarășul Roman Moldovan, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, președintele Consiliului Național al Cercetării Științifice, a prezentat atribuțiile și sarcinile Consiliului.

În încheierea lucrărilor ședinței de constituire a Consiliului Național al Cercetării Științifice a luat cuvîntul tovarășul Manea Mănescu, secretar al C.C. al P.C.R.

CONSILIUL NAȚIONAL AL CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE ARE URMĂTOAREA COMPONENȚĂ: **Roman Moldovan**, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România, președinte; **Mircea Biji**, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România; **Vasile Chiriță**, doctor inginer; **Ilie Diculescu**, profesor universitar; **Horia Hulubei**, academician; **Ștefan Peterfi**, academician; **Remus Răduleț**, academician; **Nicolae Sîrbu**, inginer, — vicepreședinți; **Traian Dudaș**, conferențiar universitar, secretar general.

Membri: **Ion Anton**, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România; **Alexandru Balaci**, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România; **Eugen Bădărău**, academician; **Ștefan Bălan**, academician; **Alexandru Bifang**, conferențiar universitar; **Ștefan Birlea**, inginer; **Gheorghe Caranfil**, inginer; **Dumitru Călugăru**, inginer; **Elena Ceaușescu**, inginer; **Constantin Cenușe**, inginer; **Florin Ciorăscu**, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România; **Gherasim Constantinescu**, academician; **Ștefan Constantinescu**, inginer; **Ilie Costescu**, inginer; **Ion Creangă**, profesor universitar; **Nicolae Cristea**, doctor inginer; **Teodor Crișan**, doctor inginer; **Ludovic Csogor**, profesor universitar; **Constantin Daicoviciu**, academician; **Augustin Deac**, doctor în istorie; **Atanase Diaconescu**, inginer; **Constantin Diaconu**, inginer; **Alexandru Dima**, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România; **Constantin Dinculescu**, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România; **Mihai Drăgănescu**, profesor universitar; **Nicolae Drogeanu**, profesor universitar; **Dan Dumitrescu**, conferențiar universitar; **Iosif Fodor**, doctor inginer; **Nicolae Giosan**, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România; **Decebal Grigorescu**, doctor în chimie; **Octavian Groza**, inginer; **Ervin Hutira**, profesor universitar; **Virgil Ianovici**, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România; **Traian Ionașcu**, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România; **Constantin Ionescu**, conferențiar universitar; **Nicolae Ionescu**, inginer; **Tudor Ionescu**, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România; **Florin Iorgulescu**, doctor inginer; **Athanase Joița**, academician; **Vasile Juncun**, inginer; **Marin Lupu**, profesor universitar; **Vasile Malinschi**, academician; **Balazs Mathe**, inginer; **Manea Mănescu**, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România; **Gheorghe Mihoc**, academician; **Ștefan Milcu**, academician; **Grigore Moisil**, academician; **Ion Moraru**, conferențiar universitar; **Tiberiu Mureșan**, inginer; **Costin Murgescu**, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România; **Ilie Murgulescu**, academician; **Nicolae Murguleț**, conferențiar universitar; **Costin Nenițescu**, academician; **Miron Nicolescu**, academician; **Grigore Obrejan**, academician; **Gheorghe Oprea**, inginer; **Gheorghe Pacoste**, conferențiar universitar; **Cornel Penescu**, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România; **Constantin Petre**, conferențiar universitar; **Gheorghe Petrescu**, inginer; **Aron Popa**, profesor universitar; **Ion Popescu**, inginer; **Mihai Paul Popov**, conferențiar universitar; **Tiberiu Popovici**, academician; **Petre Raicu**, conferențiar universitar; **Semerad Rădulescu**, doctor inginer; **Raluca Ripan**, academician; **Valter Roman**, profesor universitar; **Alexandru Roșca**, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România; **Gerlinde Liane Schlosser**, chimist; **Trofin Simedrea**, inginer; **Cristofor Simionescu**, academician; **Alexandru Spătaru**, profesor universitar; **Ion Ștefănescu**, conferențiar universitar; **Sabba Ștefănescu**, academician; **Mihai Ștefănescu**, doctor inginer; **Nicolae Teodorescu**, academician; **Gheorghe Tunsoiu**, inginer; **Ion Ursu**, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România; **Constantin Vlad**, conferențiar universitar.

BIROUL EXECUTIV AL CONSILIULUI NAȚIONAL AL CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE ARE URMĂTOAREA COMPONENȚĂ:

Roman Moldovan, președinte; **Mircea Biji, Vasile Chiriță, Ilie Diculescu, Horia Hulubei, Ștefan Peterfi, Remus Răduleț, Nicolae Sîrbu**, vicepreședinți; **Traian Dudaș**, secretar general.

Membri: **Mihai Drăgănescu, Dan Dumitrescu, Athanase Joița, Tudor Ionescu, Ștefan Milcu, Costin Murgescu, Costin Nenițescu, Grigore Obrejan, Alexandru Spătaru, Nicolae Teodorescu.**

Din Biroul Executiv al Consiliului Național al Cercetării Științifice fac parte de drept: **președintele Academiei Republicii Socialiste România; ministrul învățămîntului; prim-vicepreședintele Comitetului de Stat al Planificării** care este membru al Consiliului Național al Cercetării Științifice.

(Agerpres)

Solemnitatea înmînării unor ordine ale Republicii Socialiste România

La Consiliul de Stat a avut loc joi la amiază solemnitatea înmînării unor ordine ale Republicii Socialiste România.

La solemnitate au participat tovarășii Constanța Crăciun și Ilie Murgulescu, vicepreședinți ai Consiliului de Stat, Grigore Geamănu, secretarul Consiliului de Stat, membri ai conducerii Comitetului de radiodifuziune și televiziune, ai Academiei și Comitetului de Stat al Apelor.

Pentru merite deosebite în domeniul științific și didactic, cu prilejul împlinirii vîrstei de 70 de ani, acad. Alexandru Rosetti a fost distins cu Ordinul Muncii clasa I.

Ordinul „Steaua Republicii Socialiste România" clasa a II-a a fost conferit acad. Alice Săvulescu, pentru merite deosebite în domeniul științific.

Pentru merite deosebite în realizarea lucrărilor de îndiguiri și desecări din Lunca Dunării și în acțiunea de apărare împotriva inundațiilor din primăvara și vara anului 1965, un număr de patru tovarăși au fost distinși cu Ordinul Muncii clasa a II-a, iar alți 57, cu Ordinul Muncii clasa a III-a.

A fost acordat Ordinul Muncii clasa I, Corului Radioteleviziunii române pentru merite artistice deosebite, cu prilejul împlinirii a 20 de ani de activitate. Prin același Decret, trei membri ai acestui colectiv artistic au fost decorați cu Ordinul Muncii clasa a III-a.

După solemnitate, tovarășul Ilie Murgulescu a felicitat călduros pe cei distinși, în numele C.C. al P.C.R., al Consiliului de Stat și Consiliului de Miniștri, urîndu-le sănătate și noi succese în activitatea lor viitoare.

Din partea celor decorați au răspuns tovarășii Alexandru Rosetti și Cezar Nicolau, care au mulțumit pentru înaltele distincții primite.

(Agerpres)

Reuniunea Comisiei pentru istoria ideilor în Europa de sud-est

În zilele de 27 și 28 decembrie 1965 au avut loc în Capitală lucrările primei reuniuni a Comisiei pentru istoria ideilor în Europa de sud-est din cadrul Asociației internaționale de studii sud-est europene. La reuniune au participat: prof. Mahir Domi (Albania), Emil Georgiev (Bulgaria), prof. André Mirambel (Franța), prof. Apostolos Dascalakis și prof. C. Th. Dimarras (Grecia), prof. Rosa del Conte (Italia), Milorad Pavic (Iugoslavia), prof. J. Irmacher (R. D. Germană), prof. Mihai Berza și Virgil Candea (România), prof Ladislau Galdi (Ungaria). Lucrările reuniunii au fost conduse de prof. Mihai Berza, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România și președinte al Comisiei.

Participanții la reuniune au discutat și adoptat programul de lucru al Comisiei pentru anii 1966 și 1967, program axat pe studiul umanismului și al iluminismului în culturile Europei de sud-est.

Timpul lucrează pentru noi

(urmare din pag. I)

...iau generațiile, dar în sufletul ...enilor și în viața lor nu se în...pla nimic. Doar că mureau pe ...d pensionarii sub pleoapa ne...ntit deschisă a Halmului. Îi în...ițea cu răbdare cimitirul din ...eal. Erau multe locuri pe harta ...ării în care cădeai ca într-o prăpastie și peste care timpul bătea doar sus de tot din aripi, cu filfîit încet de pajură.

Am fost de curînd în orașul copilăriei mele. De cînd am pus piciorul acolo, de la gară, am simțit o prezență nouă. Cu neputință s-o apuci, căci nu e din carne și oase. Dar vie, neliniștită, înghiontindu-te, silindu-te pînă la urmă să renunți la orice veleitate de poetică melancolie. **Timpul a coborît din crugul stelelor și s-a instalat și în „locul unde nu s-a întîmplat nimic".** Știți după ce mi-am dat seama? Fețele oamenilor erau vii, trezite din somn. Nu era greu de priceput de ce: aveau case de construit, întreprinderi noi de ridicat, flori de sădit, drumuri de tăiat, **aveau un țel precis** — acela de a lăsa pe pămînt o urmă, un semn al trecerii lor. Și s-au întovărășit cu timpul.

Sîntem azi infinit mai sensibili la ceea ce aș numi **timpul istoric**. Durata fiecăruia nu se mai pierde ca într-un ocean orb în durata colectivității, ci se inserează lucid în desfășurarea istorică a acestei colectivități pe care o jalonează acum repere precise: planuri anuale sau pe mai mulți ani, planuri de perspectivă, desăvîrșirea construirii socialismului, trecerea la comunism etc. Cunoașterea și înțelegerea științifică a trecutului ca și pregătirea minuțioasă a viitorului, care nu ne mai înfățișează un obraz în întregime enigmatic, **fac ca prezentul nostru să se articuleze solid în istorie**, să nu mai aibă caracterul de clipă fragilă și fugace, ci o stabilitate și o pondere care-i amplifică dimensiunile. E un prezent dilatat, aproape spațializat. De aceea avem, într-o măsură necunoscută înainte, **sentimentul de a trăi „o epocă"** și nu de la zi la zi.

A ști că **implacabila desfășurare a istoriei potrivit legilor ei duce tocmai la acea lume nouă eliberată de exploatare**, de dezastre economice, de zvîrcoliri sîngeroase și de inegalități sacrilege, lume pentru viitorul căreia picură nestiut, dar zilnic, stropul tău de sudoare — constituie o enormă forță morală. Asta face ca atunci cînd spunem că **„timpul lucrează pentru noi"**, să-l simțim efectiv alături, ca pe un tovarăș viu.

Iată de ce și pe plan strict individual timpii morți de care vorbeam la început (folosesc bineînțeles expresia în semnificația ei poetică) sînt supuși unui asalt continuu al conștiinței. Ritmul și însuflețirea vieții noastre sociale sînt dușmanii plictisului și spleen-ului, indicii prin excelență ai morții în viață.

Există însă — oricît ar părea de paradoxal — și forme de activitate, de agitație, care nu sînt decît masca înșelătoare a timpului mort. Rutina, lipsa de pasiune, de inițiativă, spiritul birocratic, conformismul reprezintă de fapt goluri de existență tot atît de reale ca și golurile de aer.

În prag de an nou, de timp nou, ce putem dori mai mult decît să le vedem dispărînd cu totul din viața noastră personală și colectivă?

De la I. T. B.

În noaptea Anului Nou tramvaiele, troleibuzele și autobuzele vor circula în Capitală pînă în jurul orei 2. În ziua de 1 ianuarie toate mijloacele de circulație I.T.B. vor funcționa conform programului obișnuit.

Pentru reparații de radio și televizoare

Pentru zilele de 31 decembrie, 1 și 2 ianuarie cooperativa „Radio-Progres" a organizat o echipă de specialiști care se vor deplasa la cerere la adresa solicitanților pentru reparații de aparate de radio și televizoare. Rețineți telefoanele: 13 42 77 sau 15 13 32.

Numărul viitor al ziarului nostru va apărea luni, 3 ianuarie 1966

ȘTIRI SPORTIVE

La Hastings a început tradiționalul turneu internațional de șah la care participă cinci mari maeștri internaționali: Gligorici (Iugoslavia) de 5 ori cîștigător al concursului, W. Uhlman (R. D. Germană), învingător în anul 1958, Boris Spasski (U.R.S.S.), Florin Gheorghiu (România) și E. Vasiukov (U.R.S.S.). În prima rundă Florin Gheorghiu a jucat cu englezul Lee, cu care a terminat remiză la mutarea 45. Tot remiză s-a încheiat și partida Gligorici — Pfleger (R. F. Germană). Boris Spasski a obținut victoria în partida cu Littlewood (Anglia). Partidele Uhlman (R.D.G.) — Harston (Anglia) și W. Nicolai (R.F.G.) — Vasiukov (U.R.S.S.) s-au întrerupt.

★

După cum s-a mai anunțat la Enschede în Olanda, echipa de tineret de fotbal a țării noastre a terminat la egalitate: 1—1 (1—1) cu echipa F.C. Twente. Echipa română a plecat în Franța pentru a întîlni duminică la Strasbourg echipa locală F.C. Strasbourg.

★

În cea de-a patra zi a turneului internațional de hochei pe gheață dotat cu „Cupa Spengler", care are loc la Davos (Elveția) formația suedeză Vaesteras a dispus de echipa Grasshoppers Zürich cu scorul de 4—2 (1—2, 2—1, 1—0), iar Dukla Jihlava a întrecut cu 9—5 (2—2, 4—2, 3—1) pe Kitzbuehel (Austria).

★

Sezonul internațional de patinaj viteză se va inaugura o dată cu desfășurarea competiției „Cupa celor trei piste". Prima „manșă" a concursului va avea loc în zilele de 1 și 2 ianuarie la Inzell (R.F.G.). Următorul concurs se va desfășura la 5 și 6 ianuarie la Innsbruck (Austria), iar ultimul în zilele de 8 și 9 ianuarie la Madonna di Campiglio (Italia).

TELEGRAME EXTERNE

CU PRILEJUL ANIVERSĂRII REPUBLICII

SOFIA 30 (Agerpres).— Cu prilejul celei de-a 18-a aniversări a Republicii noastre, la 29 decembrie Ioan Beldean, ambasadorul României la Sofia, a organizat vizionarea filmului artistic românesc „Dragoste la zero grade". Au fost prezenți șefi și membri ai misiunilor diplomatice acreditate la Sofia, funcționari superiori din M.A.E., oameni de știință, cultură și artă, ziariști.

★

PRAGA 30 (Agerpres).— Cu prilejul celei de-a 18-a aniversări a Republicii, la ambasada română din Praga a avut loc la 29 decembrie o gală de filme. Au rulat filmele „Orizont 64" și „Theodor Aman".

ITALIA

Demisia lui Fanfani a fost acceptată

ROMA 30 (Agerpres). — În urma cererii repetate de demisie a ministrului afacerilor externe, Amintore Fanfani, adresată primului ministru Aldo Moro, acesta din urmă a fost nevoit să aprobe demisia. În cercurile politice italiene se pune întrebarea dacă această problemă va fi rezolvată prin simpla înlocuire a ministrului de externe sau dacă va urma o criză de guvern. Faptul că Aldo Moro a declarat că „este constrîns să supună președintelui Republicii" propunerile pentru rezolvarea situației indică posibilitatea unei simple înlocuiri a ministrului de externe.

CUBA

La combinatul „Jose Marti"

HAVANA 30 (Agerpres). — Cu două luni înainte de termen a fost încheiat montajul laminorului la uzina metalurgică „Jose Marti" — cea mai mare din țară. Laminorul va da în anul care vine 80 000 tone produse din oțel, urmînd ca în viitor să producă anual 350 000 tone laminate. Se apropie de sfîrșit construcția a două cuptoare Martin; fiecare va da zilnic 140 tone oțel.

Descoperirea unui complot în Salvador

Numeroase arestări și expulzări din țară

SAN SALVADOR 30 (Agerpres). În capitala Salvadorului s-a anunțat miercuri descoperirea unui complot. Într-un comunicat dat publicității, președintele țării, Julio Adalberto Rivera, arată că un grup de civili împreună cu unele personalități militare ar fi întreprins „o campanie de defăimare publică" a membrilor guvernului. Potrivit comunicatului, obiectivul complotiștilor era de a „demonstra că guvernul este incapabil să mențină ordinea". Ei ar fi subminat „unitatea forțelor armate, invitînd pe unii militari să formeze organizații clandestine". Curînd după comunicat s-a aflat din surse neoficiale, citate de agențiile de presă americane, că un număr de civili și militari au fost expulzați din țară și au fost efectuate arestări.

SCURTE ȘTIRI

HANOI. A fost inaugurată expoziția „Cinci ani de victorii glorioase", consacrată împlinirii a cinci ani de la întemeierea Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de sud. Expoziția este vizitată de președintele ... și de alte p...

KUWEIT. ... namental a ... weitian a ir... desia. Toto... te legăturil... municațiile ... această țară ...

MOSCOV... cele 15 repu... decorată de ... Suprem al ... nin pentru ... construcția ...

RIO DE J... Sebastiao Pa... publicității ... anunță retra... viața ... ședin... al ... Kubi...

TEATRE

31 decembrie 1965

● Teatrul de operă și balet: **COSI FAN TUTTE** — 19,30.
● Teatrul de stat de operetă: **CLOPOTELE DIN CORNEVILLE** — 19,30.
● Teatrul Național „I. L. Caragiale" (sala Comedia): **REGELE MOARE** — 19,30, (sala Studio): **TEZAURUL LUI JUSTINIAN** — 19,30.
● Teatrul „C. I. Nottara" (sala Magheru): **LUNA DEZMOȘTENIȚILOR** — 19,30, (sala Studio): 3.3.3. — 20.
● Teatrul evreiesc de stat: **IDEI... PENTRU O REVISTĂ** — 20.
● Teatrul „Țăndărică" (sala din Calea Victoriei): **KATIA ȘI CROCODILUL** — 9; 11,30, (sala din str. Academiei): **UMOR PE SFORI** — 9; 11,30.
● Teatrul satiric-muzical „C. Tănase" (sala Savoy): **PROFESORUL DE FRANCEZĂ** — 19.
● Circul de stat: **BAL MASCAT ȘI... ACROBAT** — 19,30.

1 ianuarie 1966

● Teatrul de operă și balet: **COPPELIA** — 19,30.
● Teatrul de stat de operetă: **PAGANINI** — 19,30.
● Teatrul Național „I. L. Caragiale" (sala Comedia): **VEDERE DE PE POD** — 17; 20, (sala Studio): **ÎNTÎLNIRE CU ÎNGERUL** — 15,30; **PATIMA ROȘIE** — 20.
● Teatrul de Comedie: **TROILUS ȘI CRESIDA** — 20.
● Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (sala din Bd. Schitu Măgureanu nr. 1): **UN TRAMVAI NUMIT DORINȚĂ** — 19,30, (sala Studio, str. Al. Sahia nr. 76 A): **FII CUMINTE, CRISTOFOR!** — 19,30.
● Teatrul „C. I. Nottara" (sala Magheru): **SONET PENTRU O PĂPUȘE** — 20.
● Teatrul Mic: **JOCUL IELELOR** — 19,30.
● Teatrul evreiesc de stat: **FIRUL DE AUR** — 20.
● Teatrul satiric-muzical „C. Tănase" (sala Savoy): **PROFESORUL DE FRANCEZĂ** — 20, (sala Victoria): **CU MUZICA... E DE GLUMIT** — 20, (sala Sporturilor Floreasca): **CU FOTBAL ȘI FĂRĂ FOTBAL** — 20.
● Circul de stat: **BAL MASCAT ȘI... ACROBAT** — 19,30.

2 ianuarie 1966

● Teatrul de operă și balet: **TRAVIATA** — 11, **CARMEN** — 19,30.
● Teatrul de stat de operetă: **MAM-ZELLE NITOUCHE** — 10,30, **SUFLET DE ARTIST** — 19.
● Teatrul Național „I. L. Caragiale" (sala Comedia): **VLAICU VODĂ** — 10, **ÎNȘIR-TE MĂRGĂRITE** — 15; **DOAMNA LUI IEREMIA** — 19,30, (sala Studio): **PATIMA DE SUB ULMI** — 10, **PATIMA ROȘIE** — 15; **TEZAURUL LUI JUSTINIAN** — 19,30.
● Teatrul de Comedie: **ȘEFUL SECTORULUI SUFLETE** — 10,30, **TROILUS ȘI CRESIDA** — 15,30, **RINOCERII** — 20.
● Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (sala din Bd. Schitu Măgureanu nr. 1): **OPERA DE TREI PARALE** — 10, **DRAGĂ MINCINOSULE** — 15,30, **UN TRAMVAI NUMIT DORINȚĂ** — 20, (sala Studio, str. Al. Sahia nr. 76 A): **INTRIGĂ ȘI IUBIRE** — 10, **CANIOTA** — 20.
● Teatrul „C. I. Nottara" (sala Magheru): **COLOMBE** — 10,30, 3.3.3. — 16, **OMUL CARE ȘI-A PIERDUT OMENIA** — 20.
● Teatrul „Barbu Delavrancea": **VOINICEȘTE, MĂI FLĂCĂI** — 20.
● Teatrul Mic: **SPECTACOL JACQUES PREVERT** — 11, **DOI PE UN BALANSOAR** — 15, **DACTILOGRAFII; CĂ TOT SOARELE PE MASĂ** — 19,30.
● Teatrul evreiesc de stat: **FIRUL DE AUR** — 20.
● Teatrul „Țăndărică" (sala din Calea Victoriei): **DOCTORUL AUMĂDOARE** — 11, **MÎNA CU CINCI DEGETE** — 20,30, (sala din str. Academiei): **OCHEȘEL ȘI BĂLĂIOARA** — 11; 17.
● Teatrul satiric-muzical „C. Tănase" (sala Savoy): **PROFESORUL DE FRANCEZĂ** — 11; 20, (sala Victoria): **CU MUZICA... E DE GLUMIT** — 20, (sala Sporturilor Floreasca): **CU FOTBAL ȘI FĂRĂ FOTBAL** — 20.
● Ansamblul artistic al C.C.S.: **MEREU MAI SUS** — 17; 20.
● Circul de stat: **BAL MASCAT ȘI... ACROBAT** — 16; 19,30.

TELEVIZIUNE

31 decembrie 1965

22,00 — Program special de revelion.

1 ianuarie 1966

● 19,00 — **Jurnalul televiziunii** (I) ● 19,15 — **Cu Moș Gerilă 1966... de secunde!** ● 20,30 — **Spectacol de circ** ● 21,15 — **Selecțiuni din programul prezentat de Studioul de televiziune București în noaptea de Anul Nou** ● 22,00 — **Varietăți pe peliculă** ● 23,00 — **Jurnalul televiziunii** (II), **Buletinul meteorologic.**

2 ianuarie 1966

● 10,00 — **Serbarea Pomului de iarnă** ● 11,15 — **Cîntă orchestra Barbu Lăutaru a Filarmonicii de stat „George Enescu"** ● 17,00 — Filmul: **Stan și Bran în lumea jucăriilor** ● 18,30 — **Jurnalul televiziunii** (I) ● 18,40 — **Muzică populară interpretată de o formație condusă de Nicușor Predescu** ● 19,00 — Transmisiune de la Teatrul de stat de operetă: **„Suflet de artist"** ● În pauze: **filme de desene animate** ● 22,30 — **Transmisiunea concertului tradițional de Anul Nou al orchestrei Filarmonice din Viena.**

CINEMATOGRAFE

Pentru zilele de 31 decembrie 1965, 1 și 2 ianuarie 1966

● **OLD SHATTERHAND** — film pentru ecran panoramic: Patria — 9; 11,30; 14; 16,30; 19; 21,30.
● **CAMERA ALBĂ**: Republica — 9,45; 12; 14,15; 16,30; 18,45; 21.
● **TOM DEGEȚELUL**: Cinemateca — 10; 12; 14.
● **MUNCILE LUI HERCULE**: Luceafărul — 10; 12,30; 15; 17,45; 20,15, București — 9; 11,15; 13,45; 16,15; 18,45; 21,15, Feroviar — 9; 11,30; 14; 16,30; 19; 21,30, Excelsior — 10.15; 12,45; 15,15; 17,45; 20,15, Tomis — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20.15, Modern — 10; 12,15; 14,30; 16,45; 19; 21,15, Flamura — 9,15; 11,30; 13,45; 16; 18,15; 20,30.
● **COLINA**: Capitol — 8,45; 11,15; 13,45; 16,15; 18,45; 21,15, Griviță — 10; 12,30; 15,30; 18; 20,30.
● **OAMENI ȘI DRAPELE** — cinemascop (ambele serii): Festival — 9.45; 13,15; 17; 20,30.
● **FATA LUI BUBE**: Victoria — — 9,45; 11,45; 14; 16.15; 18,30; 20.45, Arta — 10; 12,30: 15; 17,30; 20, Melodia — 10; 12,30; 15.30; 18; 20,30 (la ultimele două cinematografe completarea **Meciul de fotbal România — Portugalia**).
● **ÎNDRĂZNEȚUL PARDAILLAN** — cinemascop: Central (completare **Universuri picturale**) — 9,15; 11,30; 13,45; 16; 18,15; 20,30, Drumul Sării (completare **Tot mai sus**) — 11; 15,30; 17,45; 20.
● **AMINTIRI DIN COPILĂRIE**: Lumina — 10; 12; 14; 16; 18,15; 20,30, Floreasca — 9; 11; 13; 15; 18; 20,15 (la ambele completarea **Plante acvatice**). Înfrățirea între popoare — 10; 12; 14; 16; 18; 20.
● **VACANȚĂ LA MARE**: Union — 10; 15,30; 18; 20,30.
● **LA CARNAVAL — CROITORAȘUL CEL VITEAZ — COCOȘELUL DE HÎRTIE — DOUĂ CREIOANE — IEDUL BUNICUȚEI**: Doina — 10.
● **CĂLĂTORIE ÎN JURUL PĂMÎNTULUI**: Doina — 11,30; 13,45; 16; 18,15; 20,30.
● **PROGRAM DE FILME DOCUMENTARE**: Timpuri Noi — 10—21 în continuare.
● **800 DE LEGHE PE AMAZOANE**: Colentina (completare **Anul nașterii: 1805**) — 10; 15,30; 17,45; 20.
● **CREDEȚI-MĂ OAMENI**: Giulești (completare **Meciul de fotbal România — Portugalia**) — 15,30; 18; 20.30.
● **DINCOLO DE BARIERĂ**: Cultural (completare **Mărturiile trecutului**) — 10,30; 15,45; 18; 20,15, Cotroceni (completare **Orașe vechi bulgărești**) — 15; 17; 19; 21.
● **JOE LIMONADĂ** — cinemascop: Dacia (completare **Surorile Press**) — 9,30—14 în continuare; 16,15; 18.30; 20,45.
● **DE-AȘ FI... HARAP ALB**: Buzești (completare **Păpușarii**) — 9,45; 11,45; 13,45; 16; 18,15; 20,15, Popular (completare **De la pescari adunate**) — 10; 16; 18.15; 20,30, Ferentari (completare **Poveste cu cartonașe**) — 10; 15; 17; 19; 21.
● **NEAMUL ȘOIMĂREȘTILOR** — cinemascop (ambele serii): Crîngași — 10; 16; 19.
● **ULTIMA CAVALCADĂ SPRE SANTA CRUZ** — cinemascop: Bucegi — 10; 12; 14; 16; 18,15; 20,30, Lira — 10; 15; 17; 19; 21, Volga — 10; 12, 15; 17; 19; 21.
● **GHINIONISTUL**: Unirea — 11; 16; 18.15; 20,30.
● **EXPRESUL PARIS-MÜNCHEN**: Flacăra (completare **Tot mai sus**) — 10; 14; 16; 18; 20.
● **FURTUNĂ DEASUPRA ASIEI**: Vitan (completare **Cei mai puternici din Europa**) — 15; 17; 19; 21.
● **ÎN COMPANIA LUI MAX LINDER**: Miorița (completare **Întîlnire cu frumosul**) — 9,30; 11,45; 14; 16,15; 18.30; 20,45, Pacea (completare **YR cere decolare**) — 16; 18; 20.
● **BOCCELUȚA**: Moșilor (completare **Poveste despre ceasuri**) — 15,30; 18; 20,30.
● **AVENTURILE UNUI TÎNĂR** — cinemascop: Viitorul — 15; 17,45; 20,30.
● **ULTIMA VACANȚĂ**: Cosmos — 15,45; 18; 20,15.
● **DUMINICĂ LA NEW YORK**: Rahova — 10,30; 15; 17; 19; 21.
● **ȘOARECELE DIN AMERICA** cinemascop: Progresul (completare **Diavolii**) — 15,30; 18; 20,15. Munca — 15,30; 18; 20,30.

Din ultimele evenimente ale anului, de pe meridianele globului

...Ştiri, telegrame, corespondenţe; se adună seară de seară în vrafuri pe mesele redacţiei, redînd crîmpeie din uriaşul caleidoscop al evenimentelor petrecute pe toate meridianele şi paralelele globului, reflectînd ,reamătul omenirii, problemele şi năzuinţele ei.

Din ţările socialiste — veşti despre noi realizări în construcţia economică şi socială, în procesul de ridicare a nivelului de trai, confirmînd că socialismului, ca orînduire superioară, îi aparţine viitorul. Veşti despre lupta revoluţionară a clasei muncitoare, a ţărănimii din ţările capitaliste, despre eforturile popoarelor din noile state pentru consolidarea independenţei şi afirmarea fiinţei lor naţionale, despre lupta anticolonialistă, grea, a popoarelor încă subjugate.

Sînt veşti care provin de la popoare şi rase diferite, cu graiuri şi obiceiuri diferite, sosite concomitent din locuri de pe glob, unde este iarnă sau vară, zi sau noapte. Descifrezi însă în noianul acestor fapte, multe aparent disparate, cum în întortocheatele evenimente ale contemporaneităţii, asemenea pîraielor ce se adună în fluvii, îşi croiesc drum şi se afirmă marile ţeluri ale luptei popoarelor pentru pace şi libertate, pentru dreptul de a dispune singure de soarta lor, pentru satisfacerea revendicărilor democratice şi materiale.

Să parcurgem cîteva dintre aceste ştiri.

HELSINKI

Lanţ de demonstraţii

Mii de finlandezi au manifestat pe străzile din Helsinki, cerînd ca Scandinavia să rămînă o zonă liberă de arme nucleare. La Stockholm se ţin lanţ demonstraţiile pentru pace ale tineretului suedez, iar în capitala Danemarcei reprezentanţi ai intelectualităţii şi muncitori dintr-un şir de întreprideri au organizat mitinguri în sprijinul aceleiaşi cauze. In Norvegia a luat fiinţă un comitet de solidaritate cu Vietnamul, din care fac parte reprezentanţi ai diferitelor sindicate, partide politice şi organizaţii obşteşti. Comitetul a publicat o declaraţie-program semnată de personalităţi de seamă ale vieţii politice şi culturale, care cer ca guvernul şi parlamentul să ia poziţie împotriva agresiunii americane.

MOZAMBIC

Lovituri colonialiştilor

În zilele de sfîrşit de an, luptătorii pentru independenţa Mozambicului au lansat atacuri puternice împotriva trupelor coloniale portugheze în regiunile Chia şi Cabo-Delgado, pricinuindu-le pierderi grele.

Ultimele ştiri arată că autorităţile coloniale încearcă să intimideze populaţia africană înteţind teroarea. Peste 3 000 de locuitori din Mozambic s-au refugiat în Zambia. Martori oculari declară că trupele salazariste au organizat pogromuri împotriva locuitorilor.

BRUXELLES

Contradicţii interoccidentale

Surse din apropierea Pieţei comune au făcut cunoscute unele date semnificative pentru contradicţiile economice interoccidentale, relevînd lupta surdă dintre capitalul american, în căutare de investiţii pe pieţe străine, şi autorităţile franceze care caută să împiedice aceste investiţii în propria lor ţară. Din aceste date reiese că în primele opt luni ale anului 1965 au fost formulate 138 de cereri de investire de capital străin în Franţa. Două treimi din acest total proveneau din partea unor firme sau a unor capitalişti americani. Dintre acestea numai o proporţie de aproximativ 66 la sută au primit răspuns favorabil. Sursele americane comentînd aceste cifre, menţionează faptul că un departament special al Ministerului de Finanţe francez, aşa-numitul „birou de bun-venit pentru capitalurile străine", a fost des-

...zuela (Venezuela) pentru drepturi democratice, ...ptiva represiunilor poliţieneşti

i în ... acestia i-ar ...-un mod tot ...le o întîmplare ... — şi anume ch... de lîngă şcoală ... sigur ar fi dacă ...t cu privire la cu... ...nsul spontan pe ...ţine ar fi roşu ... ar patru oraşe din ... ar pomeni de o înf... un parcelas şi apro... lumea o istorie cu ... nişte moldoveni car... prin sate în căutare ... reale.

Se ... atunci ... lîngă şc... în care ... om bol... tr-o zi ...

... rezistenţe ... New York ... concerne a... achiziţiona... ...ii franceze ... de acţiuni

ATENA

Revedere amară

În aceste zile, cheiurile portului Pireu, ca şi peroanele gării Atena cunosc o afluenţă neobişnuită. În vacarmul produs de mulţime, se aud nume de ţări şi localităţi — Ruhr, Belgia, Sao Paolo, Sidney, Philadelphia.

Cu vapoare, cu trenuri speciale, pe calea aerului au sosit în Grecia, pentru zilele sărbătorilor de iarnă, aproape 300 000 de emigranţi care în ultimii ani, siliţi de nevoi şi sărăcie, au luat drumul străinătăţii, în căutare de lucru.

C. ALEXANDROAIE

MOSCOVA

La ora 24

Cotidienele din Moscova dau zilnic veşti de pe frontul muncii.

— Donbas. La uzinele metalurgice „Ilici" din Jdanov a intrat în funcţiune un nou furnal care depăşeşte prin capacitate celelalte furnale din U.R.S.S. Volumul său este egal cu 2 300 mc, iar capacitatea proiectată atinge 1 370 000 tone de fontă pe an.

— Saim, o mică localitate din Siberia, a devenit cunoscută anul trecut cînd, în apropierea ei, au făcut erupţie primele sonde de petrol. Atunci a început şi construcţia conductei subpămîntene de petrol Saim-Tiumen — lungă de peste 400 km. Zilele trecute s-a montat ultima porţiune a conductei.

— În gara Saian s-au întîlnit două trenuri electrice: unul sosit din Abakan, celălalt din Taişet. Întîlnirea a prilejuit inaugurarea noii căi ferate electrificate Abakan-Taişet.

În ultimii şase ani ai septenalului care se încheie la 31 decembrie 1965 au intrat în funcţiune peste 5 000 întreprinderi noi.

Transmit această corespondenţă cu o zi şi jumătate înainte de Revelion. Dar pînă vineri noaptea, cînd arătătoarele ceasului vor marca ora 24, alte ştiri vor consemna noi realizări ale constructorilor comunismului.

A. MUNTEANU

ROMA

Viitorul şi lupta

În ajun de An Nou, cetăţenii simpli din Italia au primit „în dar" pentru 1966 un impozit de 50 miliarde lire; 8 000 de muncitori de la fabrica de bumbac din Val di Susa vor petrece revelionul ca şomeri, alături de cei un milion de italieni fără ocupaţie; ultimele zile ale lui 1965 se încheie prin marea grevă naţională a lucrătorilor din bănci şi casele de economii.

Sînt cîteva ştiri la zi care ilustrează aspecte din viaţa oamenilor muncii italieni. Lupta dusă de ei pentru apărarea intereselor lor vitale şi o viaţă mai bună s-a concretizat în 1965 în importante acţiuni, cum au fost greva din octombrie a celor un milion de constructori, care a paralizat şantierele din întreaga ţară, marşul pălmaşilor din Mazzarino şi Sommatino şi multe altele.

I. MĂRGINEANU

BUDAPESTA

În locuinţe noi

Un număr însemnat de familii de muncitori din Budapesta şi din alte oraşe ale R. P. Ungare sărbătoresc pentru prima dată Anul Nou în locuinţe noi. Au fost încheiate construcţiile din cartierul Jozsef Attila, cel mai mare cartier de locuinţe din capitala ţării, cuprinzînd blocuri moderne pentru circa 40 000 de locuitori. Un alt cartier din Budapesta, unde s-a construit mult anul acesta, este Lágymányos.

A. POP

PEKIN

La „cetatea oţelului"

...28, 29, 30 decembrie. Ziarele anunţă realizări în dezvoltarea rapidă a forţelor de producţie, în realizarea de noi produse de calitate superioară. La combinatul din „cetatea oţelului" — oraşul Anşan — s-au produs în acest an peste 400 de sortimente de oţel de calitate superioară.

Întreprinderile industriei constructoare de maşini din R. P. Chineză au realizat 1 000 de noi produse importante. Uzina de maşini-unelte din Şenian (China de nord-est) a început să producă un strung vertical semiautomat, cu şase axe. Constructorii de maşini au produs, de asemenea pentru prima oară, un autocamion de 25 tone, o locomotivă Diesel de 8 000 cp, o turbină pe bază de gaze de 6 000 kW. Pentru agricultură au fost realizate noi tipuri de tractoare, printre care cel de 75 cp.

Ion GALAŢEANU

10 000 de vest-germani au demonstrat la Dortmund împotriva politicii de război nuclear

PRAGA

Din laborator în uzină

La Praga s-au experimentat, cu bune rezultate, aparaturile „Turbo 5" şi „Turbo 6", care permit controlul paletelor turbinelor, semnalînd dinainte pericolul fisurării.

Aplicînd rezultatele cercetărilor ştiinţifice în producţie, anul acesta specialiştii cehoslovaci au construit o serie de noi tipuri de utilaje perfecţionate pentru extracţia de cărbune, turbine energetice, locomotive electrice etc. Ca urmare, la sfîrşitul acestui an extracţia de cărbune pe muncitor a ajuns la 2 640 de tone, înregistrînd o creştere substanţială faţă de anii precedenţi.

Al. LIŢĂ

SOFIA

„Devnia"

În ultimele zile ale anului a intrat în funcţiune prima parte a termocentralei „Devnia", cu o putere instalată de 50 megawaţi. Cu aceasta, capacitatea sistemului naţional energetic a ajuns la 2 143 megawaţi.

Dezvoltarea bazei energetice constituie o importantă preocupare. Prima termocentrală din complexul industrial Mariţa—Iztok are o putere de 500 megawaţi. La cea de-a doua centrală se finisează corpul clădirii şi este în curs de montare prima turbină de 150 megawaţi.

C. LINTE

PARIS

Preocupări economice

Ziarele franceze au întocmit obişnuitele bilanţuri de sfîrşit de an. Ce arată ele? În rezumat — uşoare sporuri de producţie în industria auto şi în siderurgie, situaţie staţionară în domeniul petrolier, lentă restabilire în textile, o ameliorare în balanţa comercială şi de plăţi. „Relansarea" economică a făcut primii paşi în iunie, dar investiţiile productive sînt încă insuficiente în industrie, iar ritmul construcţiei de locuinţe s-a încetinit. Preţurile au crescut rapid la servicii, numărul şomerilor, cum scria „La Croix", este cu aproape 25 la sută superior anului trecut.

„De la o stabilizare nedeterminată, la o relansare incompletă. Şomajul tinerilor" — notează ziarul „La Croix". „Perspective de producţie mai bune, dar şi risc de creştere a preţurilor" — anunţă „Les Echos" pentru 1966.

Al. GHEORGHIU

BERLINUL OCCIDENTAL

Protest contra agresiunii

Într-una din dimineţile acestea, cîteva cotidiene vest-berlineze au adresat un apel pentru donaţii şi daruri „în memoria soldaţilor americani căzuţi în Vietnam". Iar seara, pe scena unui cabaret, cupletistul Neuss chema la realitate: „A dona azi pentru politica americană în Vietnam înseamnă a economisi pentru propriul vostru mormînt de mîine".

Un grup de cetăţeni au iniţiat o acţiune de lansare de manifeste împotriva ziarelor care au publicat apelul; grupuri de studenţi de la „Freie Universität" au hotărît organizarea unei expoziţii cu privire la Vietnam; numeroşi intelectuali — profesori, scriitori, editori, studenţi — şi-au pus semnătura pe o declaraţie care condamnă „sprijinirea financiară şi morală a războiului din Vietnam de către guvernul federal".

ASUNCION

Împotriva dictaturii

Reprezentanţii Frontului unit pentru eliberare naţională din Paraguay au înmînat ambasadorului ţării la Buenos Aires o declaraţie cerînd eliberarea tuturor deţinuţilor politici paraguayeni. Datorită sîngeroasei dictaturi a generalului Stroessner, opoziţia din Paraguay — liberali, comunişti, organizaţiile muncitoreşti şi ţărăneşti — este nevoită să acţioneze din exil.

„Din Paraguay se anunţă o nouă ascuţire a luptei populare împotriva dictaturii" — anunţă ziarul „Propositos".

CONAKRY

Un mare combinat

În Guineea, în apropiere de Conakry, a fost dat în exploatare unul dintre cele mai mari combinate textile din Africa de vest. Se prevede că în 1966 combinatul va produce 17 milioane metri ţesături, iar în 1967 — cînd va lucra cu întreaga capacitate proiectată — 44 milioane de metri.

BELGRAD

Cu 8 la sută

În prima zi a noului an, în Iugoslavia va fi pusă în circulaţie o nouă unitate monetară. Ea se va numi, ca şi pînă acum, „dinar" şi va avea o valoare echivalentă cu 100 de dinari vechi. Introducerea în circulaţie a noii monede se încadrează în măsurile de reformă economică.

Totodată au fost anunţate unele rezultate privind dezvoltarea economiei. În primele 11 luni ale anului, producţia industrială a crescut cu 8 la sută în comparaţie cu perioada corespunzătoare a anului trecut.

N. PLOPEANU

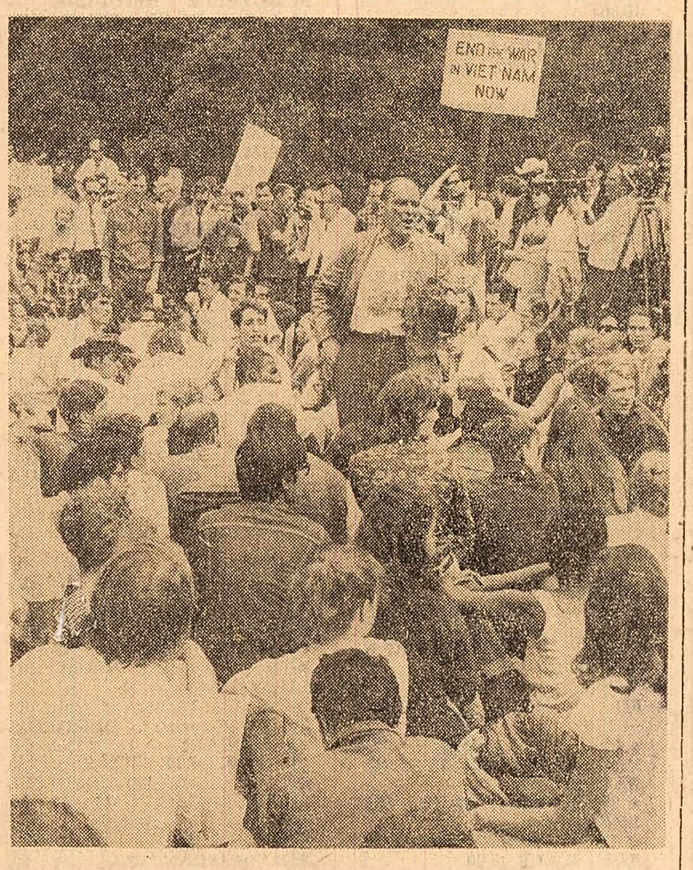

Statele Unite: manifestaţie împotriva agresiunii americane în Vietnam

MONTEVIDEO

„Unirea face puterea"

Zilele acestea, în Uruguay a fost revocată „starea de urgenţă", instituită de guvern pentru a înfrînge mişcarea grevistă.

Nu de mult, în faţa creşterii costului vieţii şi a perspectivei agravante de „îngheţare" a salariilor, muncitorii şi funcţionarii uruguayeni au declarat o grevă care a paralizat sectoare largi ale economiei şi serviciilor publice. Această acţiune s-a încheiat numai după ce autorităţile au acceptat condiţiile unui acord care prevedea, între altele, că greviştii nu vor suferi pedepse. Cu toate acestea, masa greviştilor s-a văzut sancţionată cu reţinerea salariului pe perioada încetării lucrului, iar 25 de lideri sindicali au fost deferiţi justiţiei. Lupta grevistă a reînceput şi activitatea economică a fost din nou paralizată, pînă cînd guvernul s-a văzut nevoit să accepte dialogul asupra satisfacerii revendicărilor. Revocarea „stării de urgenţă" este un rezultat al dîrzeniei şi luptei unite a greviştilor.

V. OROS

VARŞOVIA

Creşte flota oceanică

La Gdansk s-au încheiat lucrările de utilare a şapte noi nave cu un deplasament total de 47 000 tone. Alte cinci nave, printre care tancul petrolier „Limbazi", cu un deplasament de 19 000 tone — cel mai mare construit pînă în prezent în ţară — şi cargobotul „Aleksander Zawadski", care va face curse pe liniile oceanice, au fost predate de către constructorii de la şantierele navale din Gdynia.

La unele tipuri de nave, constructorii din Gdansk au redus consumul de oţel cu aproape 200 de tone.

Gh. GHEORGHIŢA

TOKIO

Minie la Sasebo

După o staţionare de o săptămînă în portul japonez Sasebo — anunţă agenţiile de presă — submarinul american „Sargo" a ieşit în larg. Locuitorii oraşului portuar n-au avut însă timpul să răsufle uşuraţi: „Plundger" i-a luat locul, pe urmele lui ţinîndu-se port-avionul „Hornet" şi încă şase nave ale flotei a 7-a americane din Pacific care, după cum se ştie, participă direct la agresiunea din Vietnam. La sosirea în port, vasele de război americane n-au fost întîmpinate cu flori şi fanfară, ci cu o îndîrjită demonstraţie de protest.

Portul Sasebo este numai una dintre cele 154 de baze (în afară de alte peste 1 300 de obiective militare) de care S.U.A. dispun în această ţară, potrivit tratatului americano-japonez şi pentru a căror desfiinţare poporul japonez luptă cu vigoare.

VIETNAM

Bilanţ sumbru pentru intervenţioniştii

Forţele patriotice sud-vietnameze au continuat joi dimineaţa o... raţiunile de mare anvergură ... clanşate cu o zi înainte în ... vinciile de nord, în zona bazei ... litare americane de la Da Nang. U... batalion de patrioţi, numărînd cir... ca 300 de soldaţi, a atacat şi dis... trus avanposturile guvernamentale din localitatea Dai Loc şi împre... rimile bazei Da Nang. Patrio... pătruns chiar în centrul Saigonu... lui, unde au atacat din nou cu grenade unul din sediile comandamentului militar american.

Statistici oficiale publicate la Saigon arată că de la 1 ianuarie forţele saigoneze au pierdut 40 500 de persoane. La Washington se recunoaşte că în cursul acestui an totalul pierderilor americane în Vietnam este de peste 1 500 morţi şi 7 000 de răniţi. Numai în perioada 1—25 decembrie forţe armate ale R.D. Vietnam au doborît 34 de avioane americane.

„Acum, cînd se termină anul, scrie ziarul „New York Herald Tribune", adevărul este că forţele americane şi cele ale guvernului de la Saigon controlează o suprafaţă de teren mai mică decît anul trecut".

BERLIN

Ocrotirea sănătăţii

La Rostock a fost dat în folosinţă recent unul din cele mai mari şi moderne spitale din R.D. Germana cu o capacitate de 600 de paturi. Pacienţii sînt îngrijiţi de 100 de medici şi alţi specialişti cu studii superioare, 384 de cadre medicale medii şi un numeros personal auxiliar.

O nouă măsură în apărarea sănătăţii populaţiei o reprezintă legea pentru prevenirea şi combaterea bolilor contagioase, adoptată de Camera Populară în sesiunea din 21 decembrie.

St. DEJU

VIENA

Acţiunea de la „Rax"

„Începînd de la 14 decembrie, numele oraşelului Wiener Neustadt este menţionat zilnic în presa austriacă. În acea zi, 600 de muncitori şi funcţionari ai uzinei „Rax" au ieşit în stradă protestînd împotriva intenţiei patronului de a-i concedia.

În zilele ce au urmat primei demonstraţii, cei de la „Rax" au continuat să lupte pentru satisfacerea revendicărilor lor — prin greve, răspîndire de manifeste, nepărăsirea uzinei etc. 12 muncitori au declarat greva foamei. După 80 de ore, 3 dintre ei au fost internaţi în spital. Lupta colectivului de la „Rax" se bucură de solidaritatea oamenilor muncii din diferite oraşe ale ţării.

P. STANCESCU

GENEVA

Mercur cere de lucru

Comisia Pieţei comune anunţă pentru 1966 o anume deteriorare a balanţei comerciale şi a balanţei globale a plăţilor curente în ţările membre. Soluţia preconizată? Ameliorarea continuă a climatului relaţiilor economice mondiale.

Un interes crescînd se acordă relaţiilor comerciale Est-Vest. Sînt semnificative în acest sens datele furnizate recent de Institutul de statistică al O.C.D.E.: în prima jumătate a anului 1965, exporturile ţărilor industriale vest-europene către ţările socialiste din Europa au crescut, în comparaţie cu perioada corespunzătoare a anului precedent, de la 413 milioane la 497 milioane de lire sterline; exporturile în sens invers s-au ridicat la 565 milioane de lire sterline.

Dezvoltarea comerţului internaţional apare tot mai mult ca un obiectiv prioritar.

H. LIMAN

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa „Scînteii". Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii